

**RAPORT O STANIE
GMINY STAROGARD GDAŃSKI
W ROKU 2018**



Spis treści

1.	Realizacja polityk, programów i strategii	4
2.	Finanse gminy.....	4
3.	Rada Gminy	6
4.	Mieszkańcy gminy.....	6
5.	Ochrona zdrowia.....	7
6.	Pomoc społeczna	10
7.	Działalność inwestycyjna	11
8.	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji gminnych	17
A	Projekty finansowane ze środków unijnych	17
B	Projekty finansowane ze środków krajowych:	22
9.	Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	24
10.	Transport.....	24
11.	Sprawy obywatelskie	25
12.	Przestępczość w gminie.....	26
13.	Edukacja	27
A	Stan organizacyjny szkół i przedszkoli w roku szkolnym 2018 / 2019	27
B	Podstawowe dane o uczniach	29
C	Kadra pedagogiczna	32
D	Pracownicy administracji i obsługi szkół i przedszkoli	33
E	Pomoc materialna dla uczniów	33
F	Obowiązek szkolny i obowiązek nauki	34
G	Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2018 roku	35
H	Finansowanie oświaty.....	36
I	Dowożenie uczniów do szkół	38
J	Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników	38
K	Kalendarz Imprez Oświatowych.....	39
14.	Kultura, turystyka i sport	40
A	Grodzisko Owidz	40
B	Zespół Świetlic Wiejskich	42
C	Biblioteka Publiczna w Kokoszkowach	42
D	Sport	43
15.	Promocja i polityka informacyjna gminy	43
16.	Przedsiębiorcy	44
17.	Ochrona środowiska	45
18.	Planowanie przestrzenne	47

19.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	47
20.	Funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych	48
21.	Sprawy administracyjne	50

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wójt Gminy Starogard Gdański przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy Starogard Gdański w roku 2018.

1. Realizacja polityk, programów i strategii

W gminie w 2018 r. obowiązywała "Strategia Rozwoju Gminy Starogard Gdański na lata 2012-2022" oraz Prognozy oddziaływania na środowisko do w/w Strategii:

MISJA

Teraźniejszością i przyszłością gminy Starogard Gdański jest jej zrównoważony rozwój w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, gospodarczym i społecznym, umożliwiający przekształcenie gminy w wyróżniające się w powiecie starogardzkim atrakcyjne miejsce zamieszkania, pracy i wypoczynku z dobrze wykształconymi i silnymi funkcjami gospodarczymi, turystycznymi, rekreacyjnymi i wypoczynkowymi o znaczeniu regionalnym. Dążenie do równomiernego, kompleksowego rozwoju gminy Starogard Gdański poprzez zachowanie równowagi pomiędzy aktywnością gospodarczą opartą na solidnej bazie usługowo –gospodarczej i rolniczej a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego. Gmina propagująca nowe technologie w zakresie ochrony środowiska i technik wytwarzania energii. Atrakcyjna turystycznie rolnicza gmina Starogard Gdański, jest przyjazna mieszkańcom i inwestorom, sprzyja rozwojowi przedsiębiorstw tworzonych zarówno przez inwestorów zewnętrznych, jak i wewnętrznych oraz posiada zróżnicowany sektor usług. Rolnicy są skupieni w organizacjach, grupach producenckich i spółdzielczych.

Wszelkie zadania w 2018r. realizowano dbając o zrównoważony rozwój gminy. Obszary działania gminy w zakresie wydatków budżetowych są bardzo różnorodne i można podzielić je na główne, do których należy zaliczyć, zgodnie z celami strategicznymi:

- I. Planowanie przestrzenne.
- II. Rozwój gospodarczy.
- III. Infrastruktura: komunikacyjna, turystyczna, informatyczna.
- IV. Działania na rzecz społeczności: pomoc społeczna, wzmocnianie rodzin, edukacja, wsparcie osób z niepełnosprawnością, aktywizowanie osób wykluczonych społecznie, współpraca z organizacjami pozarządowymi, budowanie tożsamości regionalnej i poczucia identyfikacji z miejscem zamieszkania.
- V. Poprawa jakości środowiska i świadomości ekologicznej mieszkańców.

2. Finanse gminy

Budżet gminy na 2018 rok zakładał dochody w kwocie 73.869.982,25 zł, które zrealizowano w wysokości 74.164.021,35 zł.

Wydatki zaplanowano w kwocie 85.076.741,25 zł, a wykonano w kwocie 77.042.508,19 zł, z tego na:

- pomoc społeczna i rodzina – 24.849.708,47 zł,
- oświata i wychowanie – 18.903.774,66 zł.

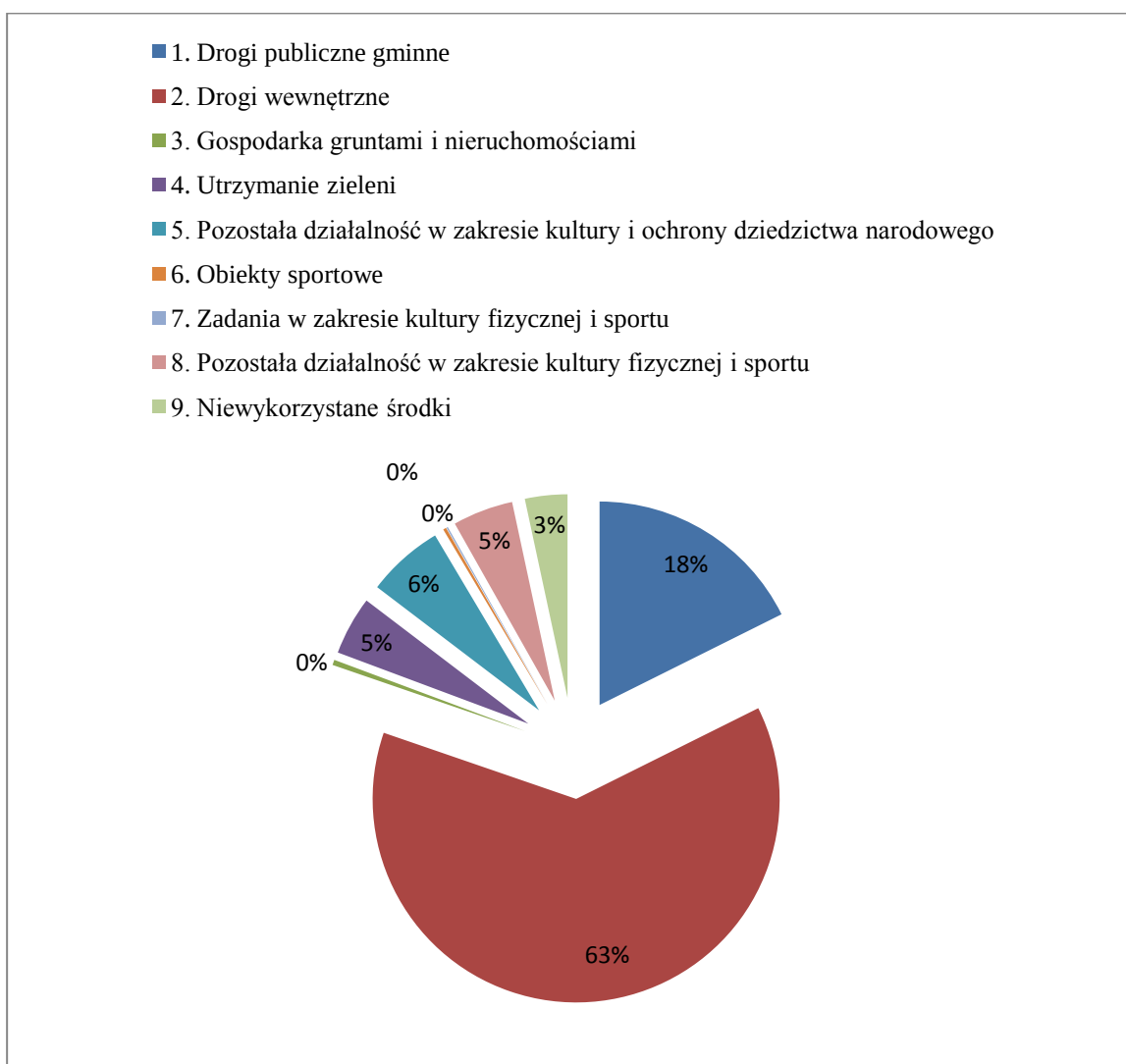
Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4.542,42 zł, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 4.718,72 zł.

Zadłużenie na koniec roku 2018 wyniosło – 13.114.000 zł.

Funkcjonowanie funduszu sołeckiego

W gminie Starogard Gdański w roku 2018 istniało 27 sołectw, a łączne wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wynosiły 684.655,51 zł, co stanowi 96,6% wydatków zaplanowanych na ten cel. Zadania zrealizowane w roku ubiegłym to przede wszystkim poprawa stanu dróg wewnętrznych i dróg gminnych nieutwardzonych, poprawa wizerunku wsi poprzez należyte utrzymanie zieleni, to również organizacja różnego rodzaju spotkań kulturalnych, dożynek, budowa placów zabaw, boisk, scen, siłowni zewnętrznej.

Poniższy wykres pokazuje wydatki realizowane w ramach funduszu sołeckiego według podziału na rozdziały budżetowe.



Wykres 1: Wydatki realizowane w ramach funduszu sołeckiego w Gminie Starogard Gdański w roku 2018.

Analiza przedstawionych powyżej danych pochodzących z zestawienia stanów kont za rok 2018 pozwala stwierdzić, na jakie przede wszystkim rodzaje przedsięwzięć sołectwa zgłaszają zapotrzebowanie finansowe. Można powiedzieć, że w ramach funduszu sołeckiego realizowane są przede wszystkim inicjatywy dotyczące podstawowych potrzeb lokalnych społeczności. Największa część środków finansowych z funduszu sołeckiego jest przeznaczana na poprawę infrastruktury drogowej. Oprócz budowy nowych dróg i remontów już istniejących, finansowane są także inwestycje związane z oświetleniem infrastruktury drogowej, pielęgnacją terenów zielonych. Z pieniędzy

uzyskanych w ramach funduszu sołeckiego dokonuje się również organizacje dożynek wiejskich i innych spotkań kulturalnych. Fundusz sołecki gwarantuje mieszkańcom faktyczny udział w zarządzaniu lokalną społecznością poprzez decydowanie o sposobie wydatkowania części budżetu gminy na realizację zadań uznanych za najistotniejsze dla mieszkańców danej wspólnoty.

3. Rada Gminy

Rada Gminy w 2018 roku obradowała na 16 sesjach i podjęła 155 uchwał, z tego do Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazano 34 uchwały.

W 2018 roku odbyła się 4 narady sołtysów.

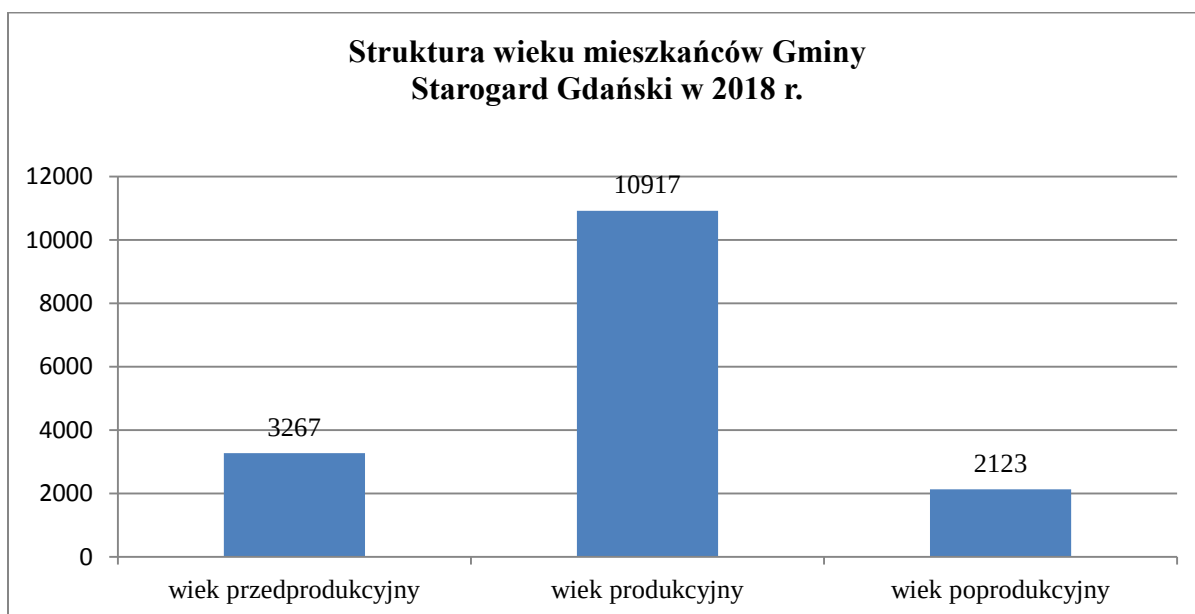
W 2018 roku Rada Gminy rozpatrzyła bezpośrednio 1 skargę.

4. Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2018 r. liczba mieszkanek i mieszkańców zwiększyła się o 163 osoby, przez co na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 16.307 osób, w tym 8.145 kobiet i 8.162 mężczyzn.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych:

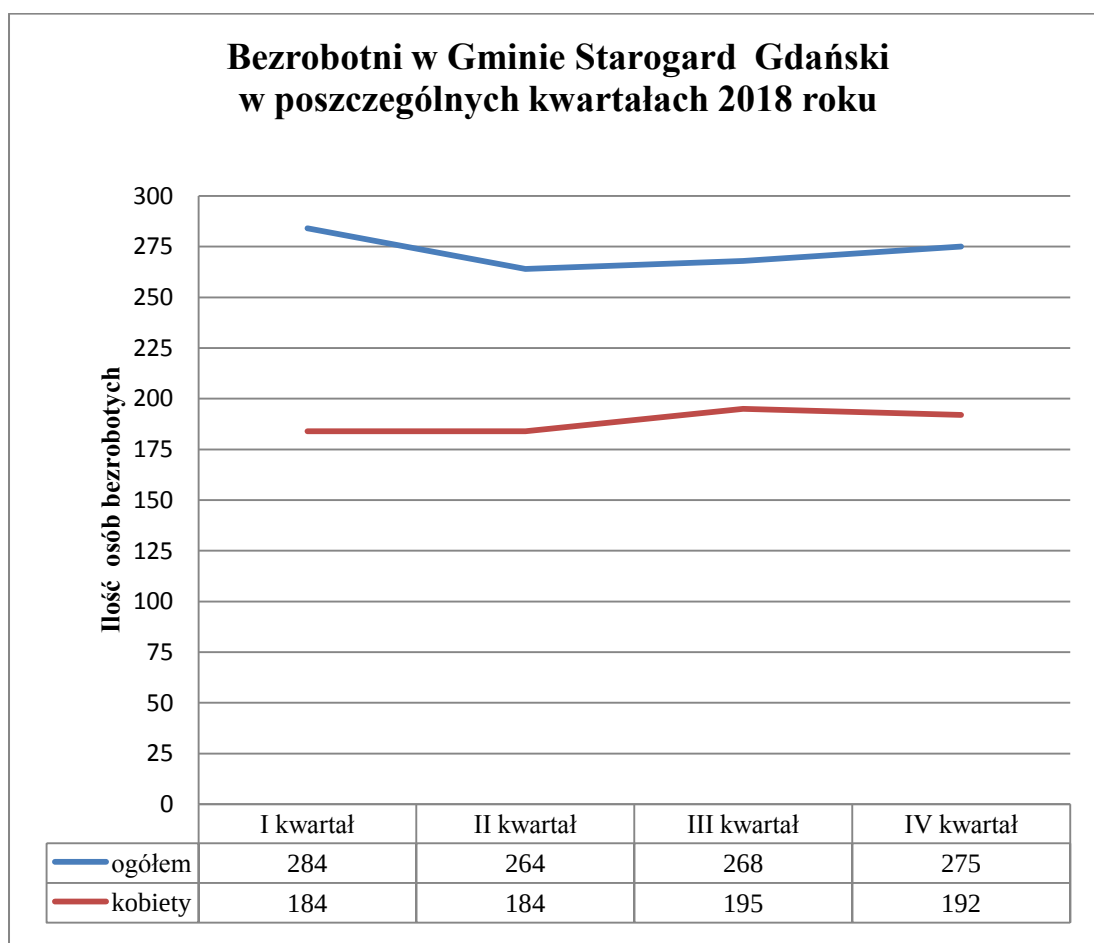
- liczba mieszkanek w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej) wynosiła 1.635 osób, a liczba mieszkańców – 1632,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (15-59 lat) wynosiła 5.132 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (15-64) wynosiła 5.785,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 1.378, a liczba mieszkańców: 745.



Wykres 2: Struktura wieku mieszkańców Gminy Starogard Gdański w 2018 r.

Z przedstawionych danych wynika, że w 2018 r. 63% mieszkańców Gminy Starogard Gdański było w wieku produkcyjnym, 17% natomiast w wieku poprodukcyjnym. 20% mieszkańców Gminy Starogard Gdański stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Bezrobocie w Gminie Starogard Gdański w roku 2018 r. przedstawiało się następująco:



Wykres 3: Bezrobotni w Gminie Starogard Gdański w roku 2018r. (Źródło: PUP w Starogardzie Gdańskim)

Z przedstawionych danych wynika, iż największe bezrobocie wśród mieszkańców Gminy Starogard Gdański zarejestrowano w pierwszym kwartale 2018 r. Nie można stwierdzić jednoznacznie, że bezrobocie maleje lub rośnie. Wśród kobiet można zaobserwować tendencję do zwiększania się liczby bezrobotnych wraz z upływem kolejnych kwartałów roku 2018.

5. Ochrona zdrowia

Program profilaktyki wad postawy u dzieci

Gmina Starogard Gdański ponownie przystąpiła do realizacji „Powiatowego programu profilaktyki wad postawy u dzieci”, z którego skorzystało łącznie 165 uczniów gminnych szkół podstawowych z rocznika 2009, co stanowiło 91% populacji. Celem programu było zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży z zaburzeniami ortopedycznymi, a także zmiana zachowań zdrowotnych u dzieci, wypracowanie prawidłowej postawy, uświadomienie czynników sprzyjających rozwojowi wad postawy, zapoznanie z ćwiczeniami zapobiegającymi wadom postawy i je korygującymi oraz edukacja rodziców. Pokryto koszty badań i konsultacji medycznych, szkoleń dla nauczycieli oraz prowadzenie ćwiczeń korekcyjnych w łącznej kwocie 4 690 zł.

Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń HPV

Gmina Starogard Gdański w 2018 r. współdziałała z Powiatem Starogardzkim w realizacji „Powiatowego Programu Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) na lata 2018-2022”, którego podstawowym celem jest zmniejszenie zachorowań na raka szyjki macicy poprzez wdrożenie profilaktyki polegającej na prowadzeniu edukacji zdrowotnej oraz wykonywaniu szczepień ochronnych przeciwko HPV. Gmina Starogard Gd. na ten cel wydatkowała kwotę 8 961 zł, co umożliwiło zaszczepienie 58 dziewczynek w wieku 12 lat.

Basen dla Honorowych Dawców Krwi

Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Starogard Gd. w 2018 r. umożliwiono Honorowym Dawcom Krwi zamieszkałym na terenie gminy, bezpłatne korzystanie z basenu pływackiego w wymiarze dwóch wejść miesięcznie. Z pływalni korzystało średnio 11 osób. Na ten cel wydatkowano 5 000 zł.

Zwalczanie narkomanii

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, Rada Gminy Starogard Gd. podjęła uchwałą Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Starogard Gd. na 2018 rok. Podstawowym celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku narkomanii na terenie gminy Starogard Gd. oraz niwelowanie następstw uzależnień od środków psychoaktywnych. Źródłem finansowania Programu rok są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem. Na ten cel przeznaczono kwotę 22 000 zł. W celu zabezpieczenia dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków oraz osób należących do grup ryzyka, zawarto umowę z Agencją Usług Profilaktycznych „SILOE” w Jabłowie. W zakresie usług świadczonych przez Agencję jest udzielanie porad i motywowanie do terapii osób z problemami narkotykowymi, informowanie o zagrożeniu narkotykami oraz innymi substancjami psychoaktywnymi, a także informowanie i kierowanie uzależnionych do grup samopomocowych oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej. Na zakup usług świadczonych przez Agencję w 2018 r. przeznaczono kwotę 5 000 zł.

W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano widowiska artystyczne o charakterze profilaktycznym w gminnych szkołach oraz dofinansowano organizację lokalnych kampanii edukacyjnych i propagandowych. Na ten cel wydatkowano łącznie ok. 3 500 zł.

Świetlice opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii w Ciecholewach i Szpegawsku oraz PSP w Brzeźnie Wlk. zorganizowały imprezy o charakterze antynarkotykowym. W okresie sprawozdawczym zakupiono szereg publikacji edukacyjnych poruszających tematykę uzależnień od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców na łączną kwotę 2 000 zł.

Umożliwiono uczniom szkoły w Jabłowie udział w corocznym programie profilaktycznym z cyklu „NIEĆPA” z udziałem Ewy Farnej w Gdańsku, przeznaczając kwotę 2970 zł na bilety wstępu i dojazd.

Ponadto w szkołach z klasami gimnazjalnymi przeprowadzono warsztaty dla uczniów i spotkania z rodzicami dotyczące problematyki zagrożeń uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Gmina Starogard Gd. włączyła się w ogólnopolską Kampanię „Dopalacze – powiedz Stop”.

W ramach Programu Przeciwdziałania Narkomanii sfinansowano częściowo przeprowadzenie wśród uczniów, dorosłych mieszkańców i sprzedawców napojów alkoholowych diagnozy zagrożeń i problemów społecznych w kwocie 1 850 zł.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Rada Gminy Starogard Gdański podjęła uchwałę Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Starogard Gd. na 2018 rok. Podstawowym celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku alkoholizmowi na terenie gminy Starogard Gd. oraz niwelowanie następstw uzależnień od alkoholu wśród mieszkańców. Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 r. są środki budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Na ten cel przeznaczono kwotę 128 000 zł.

W celu zabezpieczenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu, zawarto umowę z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Starogardzie Gd. W zakresie usług świadczonym przez Centrum jest udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu lub substancji psychoaktywnych. Ponadto udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniem od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych dzieci i młodzieży. Na zakup usług świadczonych przez Przychodnię w 2018 r. przeznaczono kwotę 20 000 zł.

W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Starogard Gd. funkcjonowały świetlice opiekuńczo-wychowawcze w miejscowościach: Brzeźno Wlk., Dąbrówka, Jabłowo, Kokoszkowy, Rokocin, Rywałd, Sumin i Trzcianka. Finansowano działalność tych świetlic poprzez zatrudnienie dziewięciu wykwalifikowanych osób do prowadzenia zajęć terapeutycznych i wychowawczych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Zajęcia odbywały się w wymiarze średnio 20 godzin zegarowych w miesiącu. Ponadto wspierano działalność Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej z elementami socjoterapii w Szpęgawsku oraz Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej z programem socjoterapeutycznym w Ciecholewach. Dwóch nauczycieli prowadziło zajęcia socjoterapeutyczne i wychowawcze dla dzieci i młodzieży w tych świetlicach. Warsztaty odbywały się według ustalonego programu i w różnych grupach wiekowych w wymiarze po 24 godz. zegarowe miesięcznie. W ramach działalności świetlic organizowano m.in. konkursy, imprezy okolicznościowe, przedstawienia profilaktyczne, wyjazdy integracyjne będące alternatywnym sposobem spędzania wolnego czasu przez najmłodszych ludzi oraz ich najbliższych. Dofinansowano wyjazdy np. do parku rozrywki, aquaparku.

Wzorem lat ubiegłych gmina udostępniała lokal w budynku Świetlicy Wiejskiej w Kolinczu na działalność Klubu Abstynenta „Przystań” w Kolinczu. Partycypowano w kosztach dostawy wody.

W ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowano częściowo przeprowadzenie wśród uczniów, dorosłych mieszkańców i sprzedawców napojów alkoholowych diagnozy zagrożeń i problemów społecznych w kwocie 1 850 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pracowała w niezmiennym czteroosobowym składzie. Do jej zadań należy w szczególności: prowadzenie rozmów, udzielanie porad i motywowanie do terapii osób uzależnionych oraz ich rodzin, prowadzenie wywiadów i sondaży środowiskowych, udzielanie wsparcia psychospołecznego w sprawach przemocy w rodzinie, opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz udział w posiedzeniach. W 2018 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas 22 posiedzeń wydała 24 postanowienia o wyrażeniu opinii w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach usytuowanych na terenie gminy Starogard Gd. Rada Gminy Starogard Gd. ustaliła wielkość wynagrodzeń dla członków Komisji, poprzez określenie procentu miesięcznej stawki minimalnego wynagrodzenia za pracę. Ponadto Komisja przeprowadziła szereg czynności i rozmów w sprawie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

Członkowie Komisji uczestniczyli w szkoleniu z zakresu zmian w ustawie o wychowaniu w trzeźwości, budowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz motywowania do leczenia odwykowego.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. 48 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2018 r. – 45 podmiotów. Przyczyną spadku ilości wydawanych zezwoleń jest likwidacja (zamykanie) punktów sprzedaży przez przedsiębiorców.

Wójt Gminy Starogard Gd. upoważnił członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do przeprowadzenia oględzin i 8 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. W 40 punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy przeprowadzono szkolenia stacjonarne dla sprzedawców z zakresu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

6. Pomoc społeczna

Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2018 r. było 1131 osób w 388 rodzinach, w tym 937 osób w wieku do 60 lat oraz 194 osób w wieku powyżej 60 lat, w tym (z ogólnej liczby) 641 osób poniżej kryterium dochodowego oraz 490 osób powyżej kryterium dochodowego.

Gmina nie dysponuje placówkami interwencyjnymi, socjalizacyjnymi czy placówkami wsparcia dziennego (poza Środowiskowym Domem Samopomocy Zespołu Caritas w Starogardzie Gdańskim na terenie miasta Starogard Gdański).

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2018 roku otrzymali 43 730 różnych świadczeń na łączną kwotę 2 039 237,23 zł (w tym dotacja budżetu państwa 1 433 949,18 zł), średnio na 1 beneficjenta przypadało 38 świadczeń a średni koszt jednego świadczenia wyniósł 46,63 zł.

Świadczenia, na które przeznaczone zostały powyższe środki to:

- 1) zasiłki stałe, 669 świadczeń, koszt 325 160,22 zł,
- 2) specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, 1 368 świadczeń, koszt 92 365,77 zł,
- 3) wynagrodzenie za sprawowanie opieki, 290 świadczeń, koszt 40 080,00 zł,
- 4) kierowanie do ośrodków wsparcia , 6 063 świadczeń, koszt 425 636,10 zł,
- 5) schronienie, 3 320 świadczeń, koszt 92 410,45 zł,
- 6) usługi opiekuńcze, 1 976 świadczeń, koszt 29 631,39 zł,
- 7) sprawienie pogrzebu, 1 świadczenie, koszt 3 726,00 zł,
- 8) zasiłek celowy i w naturze, 426 świadczeń, koszt 144 950,00 zł,
- 9) pobyt w domach pomocy społecznej, 103 świadczeń, koszt 276 168,41 zł,
- 10) zasiłek okresowy, 638 świadczeń, koszt 189 108,87 zł,
- 11) program wieloletni: pomoc państwa w zakresie dożywiania, 28 876 świadczeń, koszt 420 000,00 zł,
- 12) dodatki mieszkaniowe, koszt 219 314,64 zł oraz dodatek energetyczny na kwotę 2328,97 zł.

Ponadto wśród zadań i realizowanych wyżej świadczeń Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dopłacał do utrzymania 14 dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych, koszt tego wsparcia wynosił 89 959,18 zł.

W celu wspierania rodziny w wypełnianiu jej funkcji ośrodek zatrudnia zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenta rodziny, który w 2018 roku pracował z 20 rodzinami, przeciętny czas pracy z rodziną wyniósł 9 miesięcy.

W 2018 r. na terenie gminy funkcjonowały dwa stacjonarne domy pomocy społecznej o zasięgu ponadlokalnym. Spośród mieszkańców gminy 10 osób korzystało z 4 różnych domów pomocy społecznej, przy czym tylko jeden mieści się na terenie gminy Starogard Gdański co przedstawia poniżej zestawienie:

- domy pomocy społecznej: 4, z których skorzystało 10 mieszkank i mieszkańców, w tym 7 osób przewlekłe psychicznie chorych, 0 osób niepełnosprawnych intelektualnie, 3 osoby niepełnosprawnych fizycznie, 0 osób bezdomnych, 0 osób w podeszłym wieku,
- noclegownie, domy i schroniska dla bezdomnych poza terenem gminy - 6 szt., z których skorzystało łącznie 18 osób, byli to w 100 % bezdomni, dla których główne miejsce przebywania uznaje się gminę, (ostatni stały meldunek),
- rodzinne domy pomocy nie funkcjonują na terenie gminy,
- istnieje jeden środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi (mieści się na terenie miasta Starogard Gdański), z którego usług skorzystało 23 osób,
- domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży nie istnieją na terenie gminy (nie korzystała żadna z matek z dziećmi).

Na 1 stycznia 2018 r. 578 rodzin otrzymywało zasiłki rodzinne (tylko zasiłki rodzinne) na dzieci, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 582 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku 1194, a na koniec roku 1213, łącznie w 2018 roku wypłacono zasiłek rodzinny dla 1610 dzieci.

Kwota świadczeń rodzinnych w 2018 r. wyniosła łącznie 5 852 891,89 zł, z czego kwota zasiłków pielęgnacyjnych wyniosła 1 120 850,50 zł, kwota zasiłków rodzinnych z dodatkami wyniosła 2 527 536,59 zł, świadczenie pielęgnacyjne wyniosło 1 457 588,90 zł, specjalny zasiłek opiekuńczy 100 861,10 zł, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka wynosiła 159 000,00 zł, świadczenie rodzicielskie wynosiło 487 404,00 zł a zasiłek dla opiekuna dla 23 osób wniósł 124 404,00 zł.

Na początek 2018 r. 1320 rodzin pobierało świadczenie wychowawcze (tzw. 500+), a na koniec 2018 r. 1302 rodzin, Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali świadczenie 500+ na początku 2018 r. wynosiła 2103 a na koniec roku 2098. Łącznie świadczenie wychowawcze wypłacono dla 2472 dzieci w 1582 rodzinach na łączną kwotę 12 852 488,30 zł.

7. Działalność inwestycyjna

Infrastruktura drogowa w gminie/powiecie/województwie obejmowała na 1 stycznia 2018 r. 308,68 km dróg. Na dzień 31 grudnia 2018 r. długość dróg w gminie wynosiła 308,68 km. Drogi asfaltowe stanowiły na początku 2018 r. 12,1% wszystkich dróg, a pod koniec poprzedniego roku 12,31 %. Drogi utwardzone stanowiły w poprzednim roku, odpowiednio, 15,70 % na dzień 1 stycznia 2018 r. 17,54% na dzień 31 grudnia 2018 r.

Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

- drogi gminne publiczne 125,93km – stan dobry 20%, zadawalający 50%, niezadawalający 20%, zły 10%, .
- drogi gminne wewnętrzne 182,75km – stan dobry 10%, zadawalający 40%, niezadawalający 30%, zły 20%, .

7.1. Inwestycje wieloletnie.

W gminie rozpoczęto w 2018 r. inwestycje dotyczące niżej wymienionych zadań:

- *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Jabłowie wraz z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dąbrówka, Rokocin, Koteże.* Planowane zakończenie w sierpniu 2019r. Zadanie obejmuje rozbudowę oczyszczalni ścieków o dwa reaktory i zwiększenie wydajności Qśrd z 192m³/d do 523 m³/d. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej obejmuje łącznie wykonanie 13,7 km sieci z infrastrukturą towarzyszącą w postaci tłoczni ścieków. Koszt inwestycji rozłożony na lata 2018-19 – ok. 8 mln zł.
- *Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Rzecznej.* Planowane zakończenie zadania w 28.06.2019r. Wykonamy 3,8 km sieci kanalizacyjnej wraz z dwiema przepompowniami ścieków. Koszt inwestycji rozłożony na lata 2018-19 – ok. 2,5 mln zł.
- *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Suminie.* Planowane zakończenie zadania w czerwcu 2019r. Zakres robót do wykonania: 8,6 km sieci kanalizacyjnej i 4 tłocznie. Koszt inwestycji rozłożony na lata 2018-19 – ok. 3,6 mln zł.

Łącznie w ramach ww. projektów wybudujemy ponad 26 km sieci kanalizacyjnej.

- *Pomorskie szlaki kajakowe – Wierzyca po zabytkach Kociewia.* W zakresie zadania: projekt i budowa infrastruktury kajakowej na rzece Wierzyca: przystanie kajakowe, pola biwakowe, przenoski przy elektrowniach wodnych. Największe pole biwakowe, z pełną infrastrukturą powstanie nad rzeką, przy Grodzisku Owidz. Koszt inwestycji rozłożony na lata 2018-19 – ok. 4,9 mln zł.

7.2. Inwestycje zakończone w 2018 roku:

7.2.1. Wodociągi i kanalizacje:

- *Zakup odcinków sieci wodociągowych* - wykupiono łącznie 1215m sieci w miejscowościach: Linowiec, Trzcińsk, Rokocin, Krąg,
- *Budowa studni głębinowej na ujęciu w Suminie* - wykonano studnię o głębokości 54 m. i wydajności 35 m³/d.
- *Projekt i rozbudowa wodociągu w Koteżach* – wykonano projekt i budowę 540 sieci wodociągowej w Koteżach i oś. Północnym w Dąbrówce, w tym około 250 m w Koteżach. Zaopatrzone w wodę 13 działek.
- *Rozbudowa sieci wodociągowej w Klonówce (ul. Rzeczna, Leśna i Lipowa)* – wykonano wodociąg na ul. Rzecznej o długości 1603,8m i przyłącza o długości 940m.
- *Rozbudowa sieci wodociągowej, ul. Swarożyńska w Brzeźnie Wielkim* – wykonano 934mb sieci wodociągowej, 64 m przyłączy i 3 hydranty.

- *Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Kokoszkowach* – dokończono projektowanie 672,2m wodociągu i 765m sieci kanalizacji sanitarnej. Wykonano 197 m sieci kan. sanitarnej i 187 m sieci wodociągowej.
- *Rozbudowa sieci wodociągowej w Linowcu* – wykonano budowę 116,5m sieci wodociągowej i 1 hydrant.
- *Wymiana sieci wodociągowej w Barchnowach* – wykonano projekt i budowę 180m sieci wodociągowej.
- *Budowa odwodnienia parkingu wraz z budową wodociągu w Suminie* – 464m odcinka kanalizacji deszczowej i 60m odcinka sieci wodociągowej.
- *Budowa odwodnienia wsi Kokoszkowy wraz ze zbiornikiem retencyjnym* – inwestycja była prowadzona przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Gmina Starogard Gdański partycypowała w kosztach realizacji części inwestycji (od studni przed przejściem przez drogę wojewódzką do spustu kanalizacji do rzeki Kochanka za pośrednictwem zbiornika retencyjnego). Jest to najdroższa część inwestycji (największe średnice deszczówki 427m DN800 i 14,5m DN1000 , przebudowa drogi powiatowej, budowa zbiornika i urządzeń podczyszczających, budowa drogi dojazdowej do zbiornika).
- *Projekt przebudowy przepustu na rzece Piesienicy w Nowej Wsi Rzecznej* – projekt nie został wykonany. Gmina odstąpiła od umowy, ponieważ wykonawca nie wywiązał się z terminu umownego.

7.2.2. Inne inwestycje dotyczące ochrony środowiska.

Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z modernizacją i usprawnieniem źródeł ciepła i energii:

- *Szkoła w Szpęgawsku* – wykonano dach (ocieplenie i pokrycie), strop nad parterem, wentylację pomieszczeń, elewację i ocieplenie, elektrykę w pomieszczeniach, częściową wymianę stolarki, malowanie pomieszczeń.
- *Budynek komunalny w Nowej Wsi Rzecznej* – wykonano ocieplenie dachu i częściowo ścian zewnętrznych, elewację, wentylację, opaskę wokół budynku.
- *Świetlica w Sucuminie* – wykonano ocieplenie ścian zewnętrznych i elewację (OSP-tylko malowanie), wymianę drzwi zewnętrznych i wewnętrznych (po 1 szt.), opaskę, schody, wymianę instalacji c.o. poprawę wentylacji, malowanie pomieszczeń.
- *Świetlica w Suminie* – wykonano ocieplenie dachu i częściowe ścian zewnętrznych, elewację, remont balkonu, opaskę wokół budynku, schody, wymianę drzwi do kotłowni, poprawę wentylacji pomieszczeń świetlicy.
- *Świetlica w Siwiałce* – wykonano ocieplenie dachu styropapą, ocieplenie stropu wełną mineralną, ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem, ocieplenie ścian cokołowych i podziemnych polistyrenem, wymianę okapników i kratek wentylacyjnych, wymianę instalacji odgromowej wraz montażem uziomu, wymianę pokrycia dachowego na blachodachówkę wraz z obróbkami blacharskimi, montaż daszka nad wejściem ,opaski z kostki brukowej, uzupełnienie tynków wewnętrznych w pom. kotłowni, wymianę elementów instalacji elektrycznej w pom. kotłowni, malowanie ścian, posadzki z płytek typu „Gres” w

pom. kotłowni, wymianę drzwi w kotłowni na stalowe, wymianę drzwi plyninowych - 2 szt. Wykonano również instalacje sanitarne – kotłownia -demontaż istniejącego kotła na paliwo stałe wraz z urządzeniem do podgrzewania wody, wykonano i zamontowano w istniejącym kanale dymowym przewód kominowy z rur kwasoodpornych, montaż kotła gazowego 25kW, dwufunkcyjnego z zamkniętą komorą spalania. Wykonano przyłącze gazowe od istniejącej skrzynki gazowej do nowego kotła gazowego. Długość rur polietylenowych dn. 32mm - 24,66mb, rurociągi stalowe dn. 25mm - 4,11mb.

- *OSP w Siwialce* –wykonano ocieplenie ścian budynku styropianem, licowanie ścian płytkami klinkierowymi, opaskę z kostki betonowej, wymianę drzwi zewnętrznych na pełne, bezpieczne, wyposażone w samozamykacz, 2 zamki, ciepły profil, wymiana krat stalowych - 3 szt., malowanie elewacji farbą silikonową, przyłącze gazu, wymianę kotła olejowego na kocioł gazowy dwufunkcyjny. wymianę baterii i umywalek 2 kpl., nawiewniki okienne: 5 szt., odwodnienie istniejącego wjazdu : studzienki ściekowe uliczne betonowe o śr. 500 mm - 2 szt., kanały z rur PVC o śr. 160mm - 16mb.
- *Wymiana opraw oświetleniowych w MOF Starogard Gd.* – dokonano wymiany 1101 szt. opraw z sodowych na ledowe.

7.2.3. Drogi i parkingi.

- *Modernizacja drogi transportu rolnego w Linowcu* - zadanie otrzymało dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Wykonano utwardzenie odcinka drogi o długości 630mb (nawierzchnia z płyt yomb) , z przebudową chodnika i utwardzonymi poboczami.
- *Modernizacja drogi do osiedla Piaski w Dąbrówce* – ułożono płyty yomb, szerokość nawierzchni 4 m, długość 62 m, powierzchnia utwardzona drogi wynosi : 248m²,
- *Modernizacja drogi w kierunku Wygoda w Suminie* – wykonano 260 m drogi o nawierzchni asfaltowej o szerokości 2,9 m.
- *Modernizacja drogi w Kręgu* – utwardzono drogę płytami yomb – 882,00 m² (220,5 m x 4 m).
- *Modernizacja drogi w Sucuminie na osiedlu przy b. tuczarni* – wykonano 69 m drogi z płyt yomb o szerokości 3 m.
- *Modernizacja drogi w Sucuminie w kierunku cegielni* – wykonano 94,2 m drogi z płyt yomb o szerokości 3 m.
- *Modernizacja ul. Fr. Peplińskiego w Rokocinie* –utwardzono drogę płytami yomb – 352,80 m² (117,6 m x 3 m).
- *Modernizacja ul. Grabowieckiej w Jabłowie* – wykonano 1,78 km i szer. 5m oraz na odcinku 240 m – szer. 4 m, w technologii z płyt yomb.
- *Modernizacja ul. Lipowej w Szpęgawsku* – utwardzono drogę płytami yomb - 706,00 m² (176,5 m szer. 4 m)
- *Modernizacja ul. Nad Stawem w Okolu* – utwardzono drogę płytami yomb – 180,66 m² m² (45,17 m x 4 m).

- *Modernizacja ul. Słonecznej w Janowie* – zadanie zakończone, ułożono płyty yomb, szerokość nawierzchni 4 m, długość 117 m, powierzchnia utwardzona drogi wynosi : 468m²,
- *Modernizacja ul. Ziołowej w Rokocinie* – utwardzono drogę płytami yomb – 352,80 m² (117,6 m x 3 m).
- *Poprawa dostępności atrakcji turystycznych w miejscowości Okole i Sumin poprzez budowę dwóch parkingów* –wykonano parking w Okolu o pow. 125m² i w Suminie odcinek drogi dojazdowej z miejscami postojowymi o pow. 544m², w tym: miejsc postojowych dla 21 samochodów.
- *Modernizacja drogi nr 213055G w Żabnie* – zakupiono 720 szt. płyt yomb, które ułożyli mieszkańcy.
- *Modernizacja drogi przy posesjach 25-25c w Trzcińsku* – wykonano 213 m² drogi z kostki wibroprasowanej.
- *Modernizacja drogi w Ciecholewach przy posesjach od nr 30-33* – utwardzono drogę płytami yomb – 300,80 m² (75,20 m x 4 m).
- *Modernizacja drogi w Linowcu – dz.nr 103/13* – utwardzono drogę płytami yomb – 257,59 m² (64,39 m x 4 m).
- *Modernizacja drogi w Linowcu dz.nr 98* – utwardzono drogę płytami yomb – 257,59 m² (64,39m x 4 m).
- *Modernizacja drogi w Siwiałce na dz.nr 87* – utwardzono drogę płytami yomb – 105 m² (70 mb w śladzie kół).
- *Modernizacja ul. Słonecznej w Siwiałce* - utwardzono drogę płytami yomb – 235,05 m² (78,35 m x 3 m).
- *Modernizacja drogi w Zdunach przy posesjach 24-31E* – wykonano 88,3m drogi z płyt yomb szer. 4m.
- *Modernizacja ul. Brzozowej w Kolinczu* – utwardzono drogę płytami yomb na powierzchni 331,48 m² (82,87m x 4 m).
- *Modernizacja ul. Brzozowej w Lipinkach Szl.* – utwardzono drogę płytami yomb na powierzchni 239,20 m² (59,8 m x 4 m).
- *Modernizacja ul. Dolnej w Lipinkach Szl.* – utwardzono drogę płytami yomb na powierzchni 239,20 m² (59,8m x 4m).
- *Modernizacja ul. Leśnej w Nowej Wsi Rzecznej* – ułożono płyty yomb na szerokości nawierzchni 4,75 m i długości 49 m. Powierzchnia utwardzona drogi wynosi 232,75m².
- *Modernizacja ul. Lipowej w Rywałdzie* – zakupiono 500 szt. płyt yomb, które ułożyli mieszkańcy.
- *Modernizacja ul. Parkowej w Owidzu* – utwardzono płytami yomb drogę o powierzchni 846,72 m² (270,22 m x 4 m).

- *Modernizacja ul. Polnej w Kolinczu* – utwardzono drogę płytami yomb drogę o powierzchni 331,48 m² (82,87 m x 4 m).
- *Modernizacja ul. Przyleśnej w Jabłowie* –utwardzono drogę płytami yomb – 604,50 m² (201,5 m x 3 m).
- *Modernizacja ul. Rodzinnej w Koteżach* – ułożono płyty yomb na długości 64,2m i na szer. 3,5m .
- *Modernizacja ul. Słonecznej w Koteżach* – utwardzono drogę płytami yomb na długości 76 m i szer. 3,5 m.
- *Modernizacja ul. Zielonej w Kokoszkowach* – utwardzono drogę płytami yomb na powierzchni 529,60 m² (132,40 m x 4 m).
- *Modernizacja zjazdu i najazdu na most na ul. Rzecznej w Barchnowach* – wykonano nawierzchnię z płyt betonowych ażurowych i YOUMBA 40m².

7.2.4. Wyposażenie.

Zakup i montaż wiat przystankowych - zakupiono 4 wiaty przystankowe, zamontowano wiatę przystankową w miejscowości Zduny (1szt.) i Linowiec (1szt.) . Dwie wiaty złożono w GZUK Jabłowo, przeznaczenie : sołectwo Krąg i Rywałd.

Zakup ciągnika z oprzyrządowaniem do piaskowania i odśnieżania – zakupiono ciągnik rolniczy marki NEW HOLLAND TM-150, rok produkcji 2002r, pojemność silnika – 7480 cm³, z turbodoładowaniem oraz pług: producent-Metal Technik, rok produkcji 2018r. oraz rozsiewacz: producent-BREDAL 6T ,rok produkcji 2006r., z przeznaczeniem do posypywanie dróg przy współpracy z ciągnikiem, pojemność zmiatarki 5 ton. Całość przekazano do GZUK.

7.2.5. Urząd Gminy i świetlice.

Remont podłogi w świetlicy wiejskiej w Sucuminie- wykonano podłogę z płytek ceramicznych o powierzchni 120,24 m².

Przebudowa budynku wielorodzinnego ze zmianą funkcji mieszkaniowej na cele administracyjne – przeprowadzono kompleksowy remont – adaptację budynku mieszkalnego na biura. W zakresie: przebudowy wykonano: ciekolowanie ścian, malowanie, wymianę posadzek, urządzenie toalet, instalacje, windę, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.

Modernizacja archiwum urzędu – zadanie zaplanowane do realizacji na przełomie 2018 i 2019 roku. W 2018 roku wykonano dokumentację projektową i rozpoczęto modernizację w zakresie:

- roboty elektryczne: przeniesienie rozdzielni głównej, wykonanie nowego zasilania, instalacja gniazd elektrycznych i teletechnicznych, instalacja oświetleniowa, sprawdzenia i badania odbiorcze,
- roboty budowlane : roboty rozbiórkowe, konstrukcyjne, murowe, stolarka drzwiowa, okładziny ścian z glazury, sufity podwieszane, roboty malarskie, posadzkowe, wymiana grzejników.

7.2.6. Sport i rekreacja.

Projekt budowy oświetlenia placu rekreacyjnego w Janinie — wykonano dokumentację.

Remont cokołu na grodzisku Owidz - wykonano wymianę 100m czołokołu z drewna modrzewiowego.

Zagospodarowanie terenu sportowo-rekreacyjnego w Szpęgawsku – wykonano nawodnienie boiska sportowego.

Na zadania inwestycyjne w 2018 roku poniesiono koszty w wysokości 12 936 tys. zł, przy czym finansowanie zewnętrzne, pochodzące ze środków UE wyniosło - 2 812 tys. zł i ze środków krajowych wyniosło - 192 tys. zł. zł.

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek 2018 r. wynosiła 236,96km, a na koniec 243,10km. Dostęp do sieci wodociągowej posiada 3240 gospodarstw domowych.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy (lub jednostek gospodarki komunalnej) na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosiła 90,34 km, natomiast na dzień 31 grudnia 2018 r. 90,56 km. Na dzień 1 stycznia 2018 r. istniało 1705 przyłączy do sieci kanalizacyjnej, a na dzień 31 grudnia 2018 r. 1757 przyłączy.

Długość czynnej sieci gazowej na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosiła 55 164 m, natomiast na 31 grudnia 2018 r. 68 093 m. Na początku ubiegłego roku istniało 617 czynnych przyłączy do sieci gazowej, w tym 601 do budynków mieszkalnych, a na koniec roku – 717, w tym 701 do budynków mieszkalnych.

8. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację inwestycji gminnych

W 2018r. Gmina Starogard Gdański realizowała projekty finansowane ze środków unijnych oraz krajowych. Łącznie realizowano 20 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 16 unijnych oraz 4 krajowe. Projekty o charakterze inwestycyjnym dotyczyły głównie rozbudowy oczyszczalni ścieków, budowy sieci kanalizacji sanitarnej, parkingów, ścieżek pieszo-rowerowych, infrastruktury rekreacyjnej, wymiany opraw oświetleniowych oraz montażu odnawialnych źródeł energii u mieszkańców gminy. Z kolei projekty o charakterze nieinwestycyjnym obejmowały prowadzenie miejsc edukacji przedszkolnej, zajęcia dodatkowe dla dzieci oraz szkolenia dla pracowników urzędu i mieszkańców gminy.

A Projekty finansowane ze środków unijnych

- 1) *„Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z modernizacją i usprawnieniem źródeł ciepła i energii na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Starogardu Gdańskiego”*

Projekt realizowany w partnerstwie z miastem Starogard Gdański, Gminą Bobowo oraz Powiatem Starogardzkim (lider projektu).

Dofinansowanie projektu pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 19 698 802,43 zł, w tym kwota dofinansowania 15 840 197,80 zł (85 % kosztów kwalifikowalnych).

Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.

- 2) *„Zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych korytarza ekologicznego doliny Wierzycy przez ochronę bioróżnorodności oraz ukierunkowanie wykorzystania tego obszaru”.*

Projekt realizowany w partnerstwie z Nadleśnictwem Starogard Gdański oraz miastem Starogard Gdański (lider projektu).

Dofinansowanie pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 12 549 219,29zł, w tym kwota dofinansowania 8 784 453,50zł (70 % kosztów kwalifikowalnych).

Projekt zakłada utworzenie szlaku przyrodniczego w korytarzu ekologicznym rzeki Wierzycy. W wyniku realizacji inwestycji powstanie spójny szlak turystyczny o długości 7,00 km na obszarze Gminy Starogard Gdański i Gminy Miejskiej Starogard Gdański, rozpoczynający się w miejscowości Krąg, prowadzący nasypem nieczynnej linii kolejowej do miasta Starogard Gdański, dalej Doliną Wierzycy ku centrum miasta, przez obszar Parku Miejskiego, aż po wschodnie granice miasta i tereny nad Jeziorem Kochanka.

Gmina Wiejska Starogard Gdański wybudowała ścieżkę pieszo-rowerową o długości ok. 2 km wraz z dodatkową infrastrukturą w postaci oznakowania oraz 2 parkingów.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 30.08.2019r.

3) *„Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Jabłowie wraz z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dąbrówka, Rokocin, Koteże.”*

Projekt jest realizowany wyłącznie przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie projektu pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 9 605 096,26zł, w tym kwota dofinansowania 4 986 023,94zł (63,75% kosztów kwalifikowanych).

Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 30.09.2019r.

4) *„Wymiana opraw oświetleniowych w MOF Starogard Gdański”.*

Projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Bobowo oraz miastem Starogard Gdański (lider projektu).

Dofinansowanie projektu pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 7 221 798,72 zł, w tym kwota dofinansowania 5 264 691,27zł (72,90 % kosztów kwalifikowanych).

Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.

Realizacja projektu zakończyła się 30.11.2018r.

5) *„Pomorskie Szlaki Kajakowe – Wierzyca po zabytkach Kociewia”.*

Projekt realizowany w partnerstwie z miastem Starogard Gdański, Gminą Pelplin oraz Gminą Gniew.

Gmina Starogard Gdański jest liderem projektu.

Dofinansowanie pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu to 5 195 745,51 zł, w tym kwota dofinansowania 4 399 460,95 zł (85 % kosztów kwalifikowanych).

Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 31.12.2020r.

6) *„Budowa instalacji higienizacji osadu na oczyszczalni w Jabłowie”.*

Projekt jest realizowany wyłącznie przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie projektu pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu to 3 102 200,45 zł, w tym kwota dofinansowania 2 112 194,76 zł (85 % kosztów kwalifikowanych).

Obecnie oczyszczalnia ścieków w Jabłowie nie jest wyposażona w urządzenia umożliwiające oczyszczanie osadów ściekowych. Nieoczyszczone osady wywożone są na

składowisko odpadów, gdzie zanieczyszczenia przenikają do środowiska. Dzięki realizacji inwestycji powstanie instalacja do przetwarzania osadów na nawóz do wykorzystania w rolnictwie. W ten sposób zagospodarowane zostaną wszystkie osady wytwarzane przez oczyszczalnię.

Zakończenie realizacji projektu zaplanowano na 31.05.2019r.

7) „Ochrona powietrza poprzez montaż odnawialnych źródeł energii u mieszkańców Gmin Starogard Gdański i Bobowo”.

Projekt jest realizowany w partnerstwie z Gminą Bobowo. Gmina Starogard Gdański jest liderem projektu.

Dofinansowanie projektu pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Całkowita wartość projektu to 5 817 137,22 zł, w tym kwota dofinansowania 4 528 719,59zł (85 % kosztów kwalifikowanych).

Głównym celem projektu jest zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w woj. pomorskim. W ramach projektu u mieszkańców gminy zostaną zamontowane odnawialne źródła energii w postaci: paneli fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych, pomp ciepła oraz kotłów na biomasę.

Łącznie Gmina Starogard Gdański wykona i zamontuje 243 szt. odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych, a Gmina Bobowo 106 szt.

W 2018r. przeprowadzono nabory uzupełniające dla mieszkańców oraz przygotowano dokumentację techniczną zadania.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 31.03.2020r.

8) „Poprawa dostępności atrakcji turystycznych w miejscowości Okole i Sumin poprzez budowę 2 parkingów”.

Projekt realizowany wyłącznie przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. Całkowita wartość projektu wynosi 148 145,09zł, w tym kwota dofinansowania 94 264,00zł.

Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 30.04.2019r.

9) „Budowa placu zabaw przy świetlicy wiejskiej w Linowcu oraz zakup sprzętu kuchennego do świetlic w Rokocinie i Sucuminie”.

Projekt realizowany wyłącznie przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 –2020. Całkowity koszt projektu wynosi 98 872,91 zł, w tym kwota dofinansowania 57 267,00 zł.

Zadanie obejmuje budowę placu zabaw w Linowcu, zakup zmywarki do świetlicy w Rokocinie oraz kuchenki gazowo-elektrycznej do świetlicy w Sucuminie. W 2018r. rozpoczęto budowę placu zabaw przy świetlicy w Linowcu.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 30.06.2019r.

10) „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sumin, Gmina Starogard Gdański”

Projekt realizowany wyłącznie przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 –2020. Całkowity koszt projektu wynosi 3 597 075,70zł, w tym kwota dofinansowania 1 775 956,00zł.

Zadanie obejmuje budowę 8,349km sieci kanalizacji sanitarnej w Suminie. W 2018r. prowadzone roboty budowlane związane z budową kanalizacji.
Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 31.08.2019r.

11) „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Starogard Gdański”

Projekt jest realizowany przez 3 podmioty: Gminę Starogard Gdański, Gminę miejską Starogard Gdański oraz Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji „STAR WIK” Sp. z o.o.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

Całkowita wartość projektu wynosi 13 107 421,26 zł, w tym kwota dofinansowania: 6 735 316,26 zł (85 % kosztów kwalifikowanych).

W ramach zadania Gmina Starogard Gdański wybuduje ponad 3 km sieci sanitarnej oraz 2 przepompownie ścieków na ul. Leśnej, Polnej, Makowej, Słonecznej i Księżycowej w Nowej Wsi Rzeczej. Roboty budowlane zostaną wykonane do 30.06.2019r. W 2018r. rozpoczęto realizację robót budowlanych.

Zakończenie realizacji projektu przewidziano na 31.12.2020r.

12) „E-administracja dla e-klienta”

Projekt realizowany przez Fundację Promocji Gmin Polskich w partnerstwie z następującymi podmiotami: Gmina Gniew, Gmina Lubichowo, Gmina Osieczna, Gmina Skarszewy, Gmina Miejska Starogard Gdański, Gmina Starogard Gdański, Gmina Subkowy, Gmina Tczew, Gmina Chełmno, Gmina Stolno, Międzynarodowy Instytut Outsourcingu.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020.

Całkowita wartość projektu wynosi 1 995 877,86 zł, (w tym wkład własny w postaci wynagrodzeń pracowników uczestniczących w szkoleniach w ramach projektu w kwocie: 313 752,00 zł).

W ramach projektu Urząd Gminy wdrożył m.in. system elektronicznego zarządzania dokumentacją, portal informacji o nieruchomościach oraz elektroniczne biuro obsługi interesantów. Przeprowadzono również szkolenia dla pracowników w zakresie obsługi wprowadzonych systemów.

Projekt zakończył się 31.11.2018r.

13) „Akademia Wiedzy Koniecznej – nowe oblicze szkoły jako Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji”

Projekt realizowany przez Gminę Starogard Gdański przy współpracy z Politechniką Gdańską.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 w wysokości 194 000,00 zł.

W ramach projektu utworzono Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji „Akademia Wiedzy Koniecznej” w Zespole Kształcenia i Wychowania w Rywałdzie. W 2018r. odbywały się tam szkolenia dla osób dorosłych w zakresie komunikacji, porozumiewania się, podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Projekt zakończył się 30.06.2018r.

14) „E-obywatel – nowe umiejętności cyfrowe”

Projekt realizowany przez Krajową Izbę Gospodarczą. Gmina Starogard Gdański jest partnerem projektu.

Dofinansowanie pochodzi z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Projekt zakłada utworzenie Ośrodka Cyfrowych Kompetencji na terenie Gminy Starogard Gdański oraz organizację szkoleń dla mieszkańców. W 2018r. wyposażono świetlicę w Sucuminie w sprzęt komputerowy.

15) „Tworzenie nowych miejsc przedszkolnych na terenie MOF Starogardu Gdańskiego”

Projekt realizowany w partnerstwie z miastem Starogard Gdański, Gminą Bobowo oraz Fundacją In Fortes. Gmina Starogard Gdański jest liderem projektu.

Dofinansowanie pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 6 947 307,02 zł, w tym kwota dofinansowania 5 905 210,97 zł.

Projektem objęto łącznie 35 oddziałów przedszkolnych, w tym 12 nowo powstałych dla 232 dzieci. Placówki zostały wyposażone w meble, pomoce dydaktyczne, zabawki, sprzęt multimedialny oraz programy edukacyjne. Dzieci uczestniczyły również w wycieczkach. Nauczyciele nauczania przedszkolnego odbyli specjalistyczny kurs nauczania metodyką Montessori.

Na terenie Gminy Starogard Gdański projektem objęto łącznie 20 oddziałów, w tym 7 nowych. Dotychczas z udziału w projekcie skorzystało 337 dzieci. W 2018r. we wszystkich placówkach były prowadzone zajęcia dla dzieci.

Zakończenie projektu przewidziano na 31.07.2019r.

16) „Postaw na własny rozwój – wzmocnienie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy”

Projekt realizowany w partnerstwie z Gminą Bobowo oraz Fundacją Nauka dla Środowiska. Gmina Starogard Gdański jest liderem projektu.

Dofinansowanie pochodzi z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Całkowita wartość projektu wynosi 1 593 606,38 zł, w tym kwota dofinansowania 1 513 926,06 zł.

Projekt skierowany był do 100 nauczycieli i 765 uczniów gminnych szkół podstawowych i gimnazjów Gminy Starogard Gdański (631) i Gminy Bobowo (134), którzy w trakcie trwania projektu uczestniczyli w pozalekcyjnych zajęciach w tzw. „klubach”, gdzie w małych grupach mogli samodzielnie rozwijać autorskie pomysły i realizować swoje projekty. W ramach szkoleń organizowanych we współpracy z Fundacją Nauka dla Środowiska nauczyciele ze szkół Gminy Starogard Gd. oraz Gminy Bobowo zdobyli umiejętności edukatora do interdyscyplinarnego nauczania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy przy użyciu nowoczesnych technologii TIK. Pozyskaną wiedzę nauczyciele-edukatorzy wykorzystują do prowadzenia dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, rozwijających u dzieci i młodzieży kompetencje szybkiego uczenia się, kompetencje matematyczno-informatyczne, pracy zespołowej, a także inicjatywności i przedsiębiorczości w ciekawej formie warsztatów lub zajęć podczas tzw. „zielonej szkoły”. W ramach zajęć projektowych przewidziano wyjazdy edukacyjne dla uczniów do ośrodków naukowych, wyższych uczelni, parków technicznych lub miejsc realizacji eksperymentów, jak również wizyty u lokalnych przedsiębiorców ukazujące charakterystykę poszczególnych zawodów.

Projekt zakończył się 31.10.2018r.

B Projekty finansowane ze środków krajowych:

- 1) *„Czyste powietrze w Gminie Starogard Gdański - Modernizacja źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych”*

Projekt zrealizowany przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Całkowity koszt zadania wyniósł : 44.230,00, dofinansowanie 13.269,00, dotacja z budżetu Gminy 5.000,00 oraz wkład własny mieszkańców 25.961,00.

Dzięki realizacji zadania osiągnięto efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia o 20,12 Mg/rok emisji CO₂ na terenie Gminy Starogard Gdański. Z dofinansowania skorzystały łącznie 3 budynki wielorodzinne, w których wymieniono 3 piece węglowe na 1 piec gazowy oraz 2 piece na biomasę.

Projekt zakończył się 30.11.2019r.

- 2) *„Rewitalizacja zespołu parkowo – dworskiego w Suminie – bezpiecznie zaparkuj i poczuj woń róż”*

Projekt zrealizowany przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi ze środków Urzędu Marszałkowskiego w ramach programu „Aktywne Sołectwo”. Łączna wartość zadania wyniosła 18 990,68 zł, a dofinansowanie 10 000,00 zł.

Projekt polegał na wykonaniu parkingu z płyt MEBA o pow. 125 m² oraz rabaty różanej obsadzonej 204 krzewami róż przy Publicznej Szkole Podstawowej w Suminie.

Projekt zakończył się 15.11.2018r.

- 3) *„Aktywna tablica”*

Projekt zrealizowany przez Gminę Starogard Gdański.

Dofinansowanie pochodzi ze środków Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w ramach programu „Aktywna Tablica”. Łączna wartość zadania wyniosła 52 500zł, a dofinansowanie 42 000,00 zł.

Zadanie polegało na doposażeniu 3 gminnych szkół tj. PSP w Rokocinie i Trzciesku oraz ZKiW w Rywałdzie w pomoce dydaktyczne w postaci tablic interaktywnych, projektorów, systemu nagłośnienia oraz interaktywnych monitorów.

Projekt zakończył się 30.09.2018r.

Ponadto Gmina Starogard Gdański realizuje **Gminny Program Odnowy Wsi**, w ramach którego sołectwa mogą ubiegać się o dofinansowanie zadań inwestycyjnych na ich terenie. 24 sołectwa w 2018r. zrealizowały następujące zadania:

- 1) „Modernizacja boiska przy szkole - budowa sceny w Brzeźnie Wielkim” - Etap II, zakres zadania: zakończono budowę zadanej sceny przy PSP w Brzeźnie Wielkim, kwota dotacji: 3 800,00zł
- 2) „Piłkochwyty przy boisku do piłki nożnej w Ciecholewach”, zakres zadania: zakup materiałów do budowy piłkochwyty na boisku do piłki nożnej w Ciecholewach, kwota dotacji: 3775,26zł.
- 3) „Utwardzenie drogi gruntowej w Dąbrówce”, zakres zadania: wykonano utwardzenie ul. Wschodniej w Dąbrówce z płyt YOMB, kwota dotacji: 3800,00zł.

- 4) „Przedłużenie i utwardzenie ciągów pieszo-rowerowych w Jabłowie”, zakres zadania: zakup materiałów do budowy chodnika przy ulicy Nad Jeziorem w Jabłowie, kwota dotacji: 3756,22zł.
- 5) „Zagospodarowanie terenu przy stawie dla celów rekreacyjnych w Janinie”, zakres zadania: wykonano projekt oświetlenia terenu rekreacyjnego w Janinie, kwota dotacji: 3444,00zł.
- 6) „Utwardzenie ul. Słonecznej w Janowie - I etap”, zakres zadania: wykonano utwardzenie części ul. Słonecznej w Janowie z płyt YOMB, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 7) „Remont obelisku Floriana Ceynowy i zagospodarowanie zieleni skweru przy pomniku w Klonówce”, zakres zadania: wykonano utwardzenie ul. Wschodniej w Dąbrówce z płyt YOMB, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 8) „Rewitalizacja parku wiejskiego w miejscowości Kokoszkowy - etap X”, zakres zadania: wykonano 32m² parkingu utwardzonego betonową kostką brukową na ternie rekreacyjnym w Kokoszkowach, kwota dotacji: 3798,24zł.
- 9) „Żyjmy sportowo i kolorowo”, zakres zadania: wykonano wiatę rekreacyjną o pow. 28m² na ternie rekreacyjnym przy świetlicy wiejskiej w Kolinczu, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 10) „Utwardzenie drogi Rodzinnej w Koteżach”, zakres zadania: wykonano utwardzenie części ul. Rodzinnej w Koteżach z płyt YOMB, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 11) „Ułożenie płyt drogowych typu yomb na drodze gminnej wokół Kościoła Parafialnego oraz przygotowanie projektu rewitalizacji parku przy kompleksie pałacowym w Kręgu”, zakres zadania: zakupiono tłuczeń do utwardzania dróg gminnych w Kręgu, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 12) „Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w Linowcu”, zakres zadania: zakupiono 2 piekarniki, 2 płyty gazowe i 1 zmywarkę do świetlicy wiejskiej w Linowcu, kwota dotacji: 4000,00zł.
- 13) „Utwardzenie części dróg dojazdowych do drogi wojewódzkiej w Lipinkach Szlacheckich - część II” zakres zadania: wykonano utwardzenie z płyt YOMB zjazdu na ulicę Zieloną w Lipinkach Szlacheckich, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 14) „Rozbudowa infrastruktury wsi Okole - rozbudowa chodnika”, zakres zadania: wykonano rozbudowę chodnika przy ul. Wesołej w Okolu, kwota dotacji: 5759,00zł.
- 15) „Oaza rekreacyjnego wypoczynku dla mieszkańców Owidza i turystów” zakres zadania: wykonano utwardzenie ul. Parkowej w Owidzu z płyt YOMB, kwota dotacji: 3799,72zł.
- 16) „Kontynuacja remontu sceny plenerowej zapoczątkowana w 2017 oraz remont ogrodzenia placu rekreacyjnego w Rywałdzie”, zakres zadania: wyremontowano zadaszoną scenę oraz ogrodzenie terenu rekreacyjnego w Rywałdzie, kota dotacji: 3798,38zł.
- 17) „Budowa wiaty w Siwiałce”, zakres zadania: wykonano wiatę rekreacyjną na publicznym terenie rekreacyjnym przy OSP w Siwiałce, kota dotacji: 3800,00zł.
- 18) „Budowa chodnika z kostki betonowej w centrum wsi Sucumin”, zakres zadania: wykonano budowę chodnika z\ betonowej kostki brukowej w centrum wsi przy drodze nr 213023G w Sucuminie, kwota dotacji: 3428,81zł.

- 19) „Rewitalizacja zespołu parkowo-dworskiego poprzez rozbudowę placu zabaw i budowę ścieżki sensorycznej w paraku w Suminie”, zakres zadania: doposażenie placu zabaw przy PSP w Suminie w 2 bujaki na sprężynach oraz ścieżkę sensoryczną, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 20) „Zagospodarowanie terenu publicznego w Starym Lesie – etap V”, zakres zadania: wybudowano altankę na terenie rekreacyjnym w Starym Lesie, kwota dotacji: 3765,00zł.
- 21) „Zagospodarowanie terenów zielonych. Instalacja elementów siłowni zewnętrznej w Szpęgawsku”, zakres zadania: wykonano prace remontowe na terenie rekreacyjnym w Szpęgawsku, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 22) „Budowa ścieżek (chodników) i ławeczek wraz z utwardzeniem placu na terenie szkoły - ciąg dalszy”, zakres zadania: wykonano oświetlenie i monitoring terenu rekreacyjnego przy PSP w Trzcińsku, kwota dotacji: 3800,00zł.
- 23) „Renowacja boiska do piłki nożnej w Zdunach – etap piąty”, zakres zadania: wykonano utwardzenia tłucznem części parkingu przy boisku sportowym w Zdunach, kwota dotacji: 3793,75zł.
- 24) „Utwardzenie drogi osiedlowej w Żabnie”, zakres zadania: wykonano utwardzenie części ul. osiedlowej w Żabnie z płyt YOMB, kwota dotacji: 3799,80zł.

W 2018r. Gmina Starogard Gdański złożyła wniosek o dofinansowanie zadania **„Trwale upamiętnienie miejsca zbrodni niemieckiej w Lesie Szpęgawskim”** do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Całkowita wartość zadania wynosi 1 526 707,03 zł, w tym kwota dofinansowania 300 000,00 zł. Zadanie będzie polegało na budowie monumentu upamiętniającego pomordowanych w Lesie Szpęgawskim. Ponadto przy wjeździe na teren cmentarza stanie tablica z napisem „Cmentarz w Lesie Szpęgawskim 1939 - 45”. Dodatkowo zostanie ustawionych 12 tablic zawierających informacje o historii tego miejsca oraz osobach pomordowanych. Zaplanowano również budowę wiaty, stanowiska WC i śmietnika, studni głębinowej, renowację 32 pomników, uporządkowanie terenu, wykonanie oświetlenia i monitoringu. Termin realizacji projektu przewidziano na 31.12.2019r.

9. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W ciągu roku 2018 ilość mieszkań będących w zasobie Gminy nie zmieniła się i wynosi – 60 mieszkań, w tym 36 komunalnych i 24 socjalne.

Liczba złożonych wniosków oczekujących na mieszkanie - 110.

Brak nowych mieszkań powoduje, że kolejka oczekujących na mieszkanie jest coraz dłuższa. Dysponując obecnym zasobem można zaspokoić jedynie potrzeby mieszkaniowe w szczególnych przypadkach, w tym z wyroku sądu orzekającego o przydziale przez gminę mieszkania socjalnego. Obecnie nie ma oczekujących na mieszkanie osób, wobec których takie orzeczenie wydano.

10. Transport

Transport zbiorowy dofinansowywany przez gminę prowadzony jest przez dwie firmy: Miejski Zakład Komunikacji w Starogardzie Gdańskim i Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej S.A. w Starogardzie Gdańskim.

MZK obsługuje:

trzy linie całoroczne:

- Starogard Gd. – Koteże – Starogard Gd.,
- Starogard Gd. – Rokocin – Starogard Gd.,
- Starogard Gd. – Nowa Wieś Rzeczna – Starogard Gd.,

oraz jedną linię sezonową na trasie: Starogard Gd. – Płaczewo – Starogard Gd.

Na świadczenie powyższych usług zostało podpisane stosowne porozumienie pomiędzy samorządami.

Drugim przewoźnikiem obsługującym mieszkańców Gminy Starogard Gd. jest PKS S.A. Starogard Gd. Usługi świadczone są zgodnie z umową na usługi autobusowego, publicznego transportu zbiorowego.

W 2018 r. z transportu zbiorowego, dotyczącego tras obsługiwanych przez PKS, skorzystało 340 285 mieszkańców.

Ceny biletów były następujące:

od 01 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2018 r.:

jednorazowe:	miesięczne:
I strefa - 3,40 zł	I strefa - 89,00 zł
II strefa - 4,20 zł	II strefa - 100,00 zł
III strefa - 4,30 zł	III strefa - 103,00 zł
IV strefa - 4,40 zł	

od 01 marca 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.:

jednorazowe:	miesięczne:
I strefa - 3,70 zł	I strefa - 99,00 zł
II strefa - 4,60 zł	II strefa - 125,00 zł
III strefa - 4,70 zł	III strefa - 129,00 zł
IV strefa - 4,80 zł	

Podwyżka spowodowana była wzrostem kosztów.

Wpływy z biletów (netto)	dopłata z budżetu gminy (netto)	razem (netto)
1 009 834,22zł	377 795,76 zł	1 387 629,98 zł

dopłata z budżetu gminy stanowi 27,23%.

Średni wiek taboru w całym roku wynosił 17 lat. W 2018 r. nie dokonano zakupu taboru.

11. Sprawy obywatelskie

Zgodnie z obowiązującą w gminie uchwałą w sprawie zasad przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami, Uchwała Nr XL/433/2014 Rady Gminy Starogard Gdański z dnia 27.02.2014r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Starogard Gdański, w 2018 roku przeprowadzono, podczas otwartych spotkań, w 27 sołectwach konsultacje dotyczące zmian w statutach sołectw. Wszystkie proponowane zmiany zostały uwzględnione przez mieszkańców oraz przyjęte przez Radę Gminy w formie uchwał zmieniających statuty sołectw.

Wydział Kultury, Sportu i Promocji w 2018 roku przeprowadził konsultacje pisemne w sprawie Rocznej Programu Współpracy Gminy Starogard Gdański z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok. W wyznaczonym terminie przeprowadzenia konsultacji zgłoszono jedną uwagę do przedstawionego do konsultacji projektu uchwały dotyczącej przyjęcia Rocznej Programu Współpracy, którą uwzględniono w programie.

W ramach sporządzania planów miejscowych ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje konsultacje społeczne w formie dyskusji publicznej nad projektem planu, przed jego uchwaleniem. Gmina Starogard Gdański dodatkowo, już od wielu lat, przedstawia mieszkańcom wstępną koncepcję projektu planu. Spotkania mające na celu zapoznanie mieszkańców z zamierzeniami projektu planu odbywają się w miejscowości, której plan dotyczy (chyba że we wsi nie ma świetlicy), w godzinach popołudniowych, tak, aby jak największa grupa mieszkańców mogła w nich uczestniczyć. W 2018r. przeprowadzono takie konsultacje dotyczące koncepcji planu JANOWO – ZACHÓD oraz koncepcji zmiany planu dla wsi Kokoszkowy.

Do Urzędu Gminy w Starogardzie Gdańskim wpłynęło w 2018 r. 38 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Dotyczyły one przede wszystkim kontroli władzy publicznej i jawności życia publicznego. W przypadku 36 wniosków (95 % wszystkich wniosków, które wpłynęły) informacja została udostępniona wnioskodawcy. W 2018 r. nie została wydana decyzja o odmowie udostępnienia informacji publicznej, zaś w przypadku 2 wniosków (5 % wszystkich wniosków, które wpłynęły) sprawę załatwiono w inny sposób.

Mieszkanki i mieszkańcy złożyli w 2018 r. pięć petycji, z czego 2 zostały uwzględnione, 1 częściowo uwzględniona i 2 nie uwzględniono. Rozpatrzono 4 wnioski/skargi, które wpłynęły do urzędu, z czego 3 zostały przekazane do załatwienia według właściwości, a 1 wniosek załatwiono, lecz nie uwzględniono.

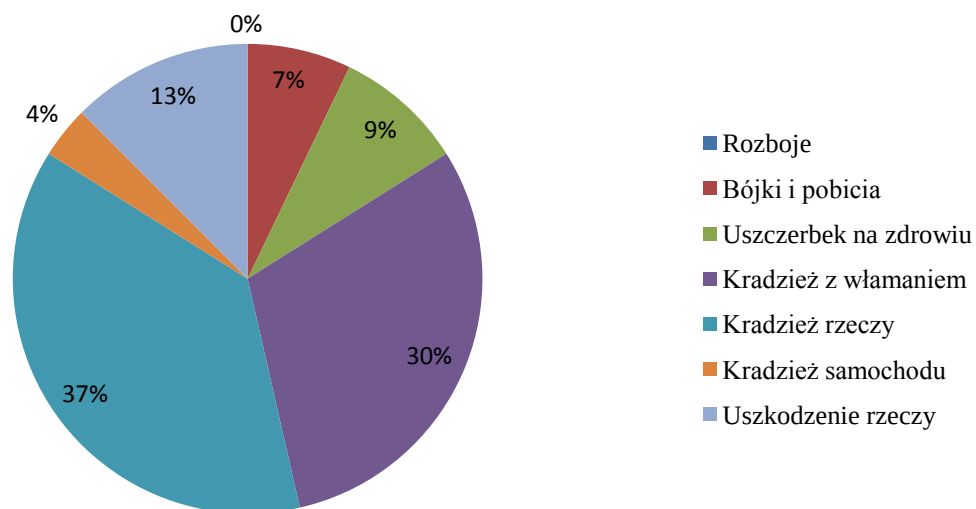
12. Przestępczość w gminie

O bezpieczeństwo mieszkańców gminy Starogard Gd. dbają funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Starogardzie Gdańskim, w tym 3 dzielnicowych.

Zgodnie z posiadanymi danymi, w 2018 r. na terenie gminy popełniono 56 przestępstw, w tym:

- rozboje- 0;
- bójki i pobicia- 4;
- dot. uszczerbku na zdrowiu - 5;
- kradzież z włamaniem - 17;
- kradzież rzeczy - 21;
- kradzież samochodu - 2;
- uszkodzenie rzeczy - 7.

Kategorie przestępstw popełnionych w 2018 r. w Gminie Starogard Gdański



Wykres 4: Kategorie przestępstw popełnianych na terenie Gminy Starogard Gdański w 2018 r.

Według powyższych danych najczęściej, bo aż 71% przestępstw stanowią przestępstwa o kategorii kradzieży.

13. Edukacja

A Stan organizacyjny szkół i przedszkoli w roku szkolnym 2018 / 2019

W roku szkolnym 2018/2019 Gmina Starogard Gdański była organem prowadzącym dla: dwóch przedszkoli publicznych:

- 1) Publiczne Przedszkole w Kokoszkowach
- 2) Publiczne przedszkole w Rywałdzie

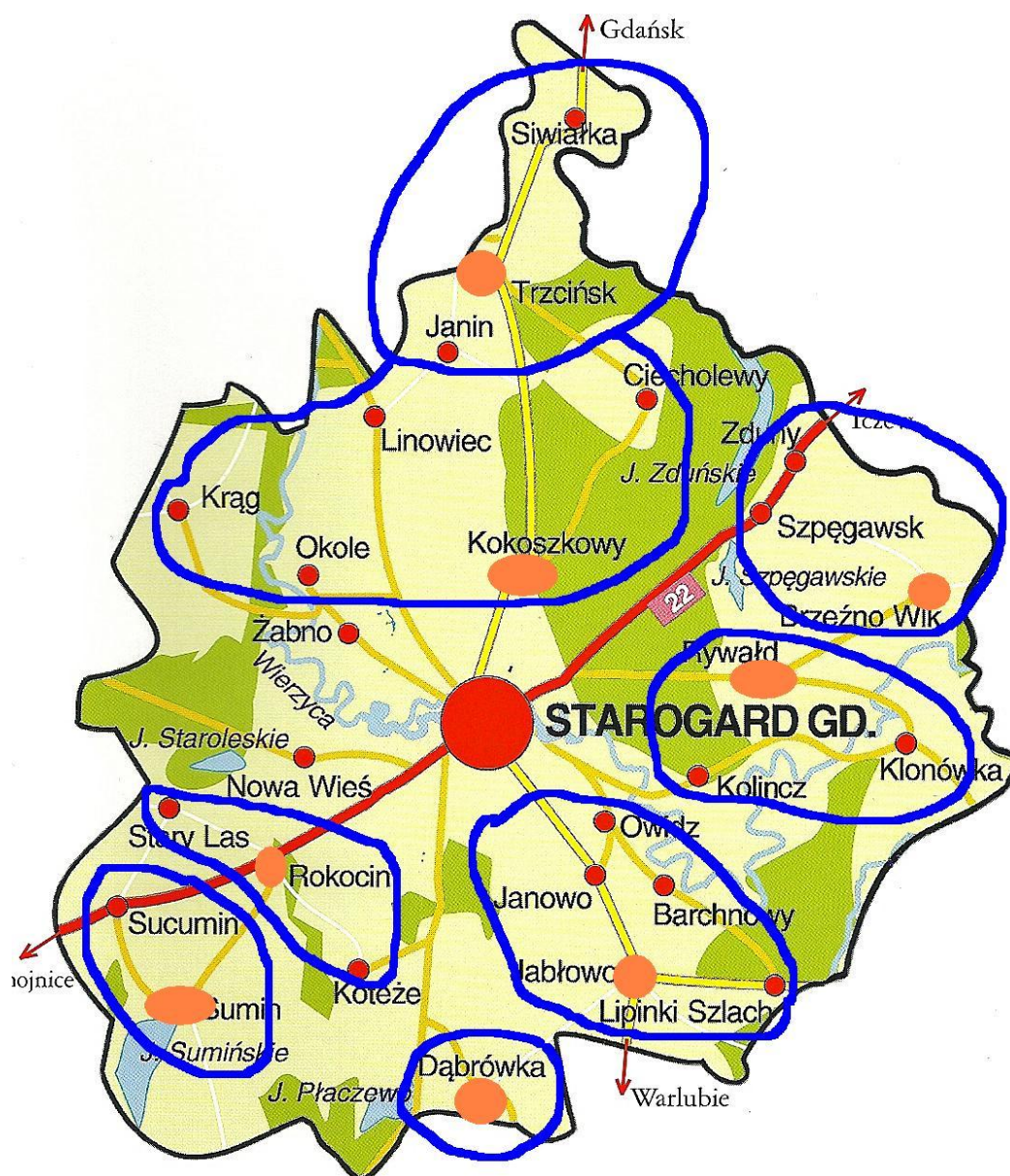
oraz ośmiu szkół podstawowych:

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzeźnie Wielkim
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce
- 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłowie z III klasą gimnazjum
- 4) Publiczna Szkoła Podstawowa w Kokoszkowach z III klasą gimnazjum
- 5) Publiczna Szkoła Podstawowa w Rokocinie
- 6) Publiczna Szkoła Podstawowa w Rywałdzie z III klasą gimnazjum
- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa w Suminie z III klasą gimnazjum
- 8) Publiczna Szkoła Podstawowa w Trzcińsku

W wyniku reformy systemu oświaty wprowadzonej 1 września 2017 roku wszystkie szkoły podstawowe sześcioletnie zostały przekształcone w ośmioletnie szkoły podstawowe. W czterech szkołach podstawowych uczniowie byłych gimnazjów kontynuują naukę w klasach gimnazjalnych.

W miejscowości Rywałd działa Zespół Kształcenia i Wychowania w skład którego wchodzi szkoła podstawowa z klasami gimnazjalnymi oraz przedszkole. Ponadto w ZKiW zorganizowano wspólnie z Pomorską Wojewódzką Komendą OHP w Gdańsku klasy przysposabiające do nauki zawodu dla uczniów klasy siódmej, ósmej i trzeciej gimnazjum z Powiatu Starogardzkiego.

Uczniowie zamieszkujący miejscowość Nowa Wieś Rieczna oraz Żabno pozostają w obwodach szkół na terenie miasta Starogard Gdański. W 2018 roku w ramach porozumienia z miastem Starogard Gdański przeznaczono na ten cel kwotę 150 000 zł.



Schemat 1: Mapa Gminy z zaznaczonymi obwodami szkół

Poniższa tabela przedstawia dzieci urodzone z poszczególnych miejscowości Gminy Starogard Gdański wg stanu na dzień 22.03.2019 r. (dzieci z zameldowaniem stałym i czasowym).

Miejscowość	O4	O5	O6	O7	O8	O9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Barchnowy	6	2	1	6	1	4	4	0	0	4	2	4	0	4	1
Brzeźno Wlk.	0	2	5	7	1	5	4	2	3	0	3	3	0	4	3
Ciecholewy	3	3	3	5	6	2	4	5	2	1	2	5	5	4	3
Dąbrówka	12	10	12	16	19	21	20	14	15	14	12	12	12	8	12
Jabłowo	10	8	13	12	12	18	14	12	8	13	11	14	15	13	18
Janin	1	1	3	0	2	2	4	1	2	4	1	0	3	0	1
Janowo	6	7	8	8	6	8	6	5	5	7	8	3	4	8	7
Klonówka	5	5	7	6	6	8	4	6	9	6	7	9	8	12	8
Kokoszkowy	18	22	25	28	31	30	32	17	19	21	20	22	17	34	23
Kolincz	13	10	9	12	13	14	9	15	12	5	19	11	11	6	21
Koteże	6	12	10	12	12	18	13	6	18	11	15	10	10	11	4
Krąg	12	12	4	15	10	10	21	6	13	9	8	18	10	17	15
Linowiec	4	4	5	5	6	5	8	3	5	10	4	6	5	7	3
Lipinki Szl.	7	4	7	8	7	11	8	6	13	7	5	6	3	7	6
Nowa Wieś	15	14	16	11	19	10	15	9	14	7	15	9	15	6	6
Okole	5	3	7	2	2	6	7	4	4	1	3	3	1	4	4
Owidz	9	3	7	11	3	9	7	7	6	3	5	6	1	7	7
Rokocin	13	16	20	18	16	19	16	15	19	12	9	14	15	18	10
Rywałd	8	9	11	9	12	12	11	13	9	6	9	7	7	12	5
Siwiałka	1	2	6	5	5	7	4	7	2	3	6	4	2	7	6
Sucumin	7	7	9	10	18	5	11	4	9	4	10	9	8	10	6
Sumin	6	7	6	14	13	8	12	10	9	5	10	18	13	14	13
Stary Las	0	1	0	1	0	1	2	1	3	0	3	2	0	0	2
Szpegawsk	6	7	7	7	4	6	5	13	6	5	6	3	6	5	9
Trzcinsk	0	0	5	2	4	7	5	4	1	6	3	3	6	5	2
Zduny	8	2	10	5	11	11	10	8	9	13	2	5	11	6	10
Żabno	3	2	2	5	2	6	5	4	3	4	3	2	4	7	3
Razem	184	175	218	240	241	263	261	197	218	181	201	208	192	236	208

Tabela 1: Liczba dzieci urodzonych w latach 2004-2018

B Podstawowe dane o uczniach

Szkoła	I	I	I	II	II	II	III	III	III	IV	IV	IV	V	V	V	VI	VI	VII	VII	VIII	VIII	Razem
Brzeźno	12			12			11			12			14			14						75
Dąbrówka	11			12			10			13			16			7						69

Jabłowo	22			15	12		9			18	15		29			20	16	24		24		204
Kokoszkowy	17	16		19	20	22	17			24	17	18	24	21	18	27	26	23	16	18	13	356
Rokocin	19			17			20			23			16			16						111
Rywałd	20			13			16			12			23			30		19	8	23	20	184
Sumin	9			21			0			18			16	16		16		20		29		145
Trzcińsk	8			13			0			16			14			9						60
RAZEM	118	16	0	122	32	22	83	0	0	136	32	18	152	37	18	139	42	86	24	94	33	1204

Tabela 2: Stan organizacji szkół podstawowych roku szkolnym 2018/2019.

Lp.	Klasy gimnazjalne	Stan od stycznia do sierpnia 2018		Stan od września do grudnia 2018		Średnio w roku 2018	
		Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Klasy gimnazjalne w Jabłowie	2	54	1	26	1,65	44,22
2.	Klasy gimnazjalne w Kokoszkowach	3	62	2	37	2,64	53,13
3.	Klasy gimnazjalne w Rywałdzie	5	107	2	59	3,96	90,09
4.	Klasy gimnazjalne w Suminie	2	54	1	27	1,65	44,55
	Razem	15	277	6	149	9,9	231,99

Tabela 3: Stan organizacji klas gimnazjalnych w 2018 roku

Lp.	Przedszkole	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Publiczne w Kokoszkowach	5	115
2.	Przedszkole Publiczne w Rywałdzie	2	40
Ogółem:		7	155

Tabela 4: Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2018/2019.

Lp.	Zerówka	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Brzeźnie Wielkim	1	10
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce	1	18
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Jabłowie	2	31
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kokoszkowach	1	21
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Rokocinie (Koteże i Rokocin)	1	24
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Suminie	1	14
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Trzcíńsku	1	12
	Razem	8	130

Tabela 5: Stan organizacji oddziałów przedszkolnych dla dzieci sześciolletnich przy szkołach podstawowych w roku szkolnym 2018/2019

Lp.	ZWP i PWP	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	ZWP Dąbrówka	1	21
2.	PWP Jabłowo	1	22
3.	ZWP Kolincz	1	16
4.	PWP Koteże	1	14
5.	ZWP Krąg	1	15
6.	ZWP Lipinki Szlacheckie	1	13
7.	PWP Nowa Wieś Rieczna	1	13
8.	ZWP Owidz	1	15
9.	ZWP Rokocin	1	15
10.	PWP Rywałd	1	12
11.	PWP Sumin	1	17
12.	ZWP Szpęgawsk	1	14

13.	PWP Trzcińsk	1	15
14.	ZWP Zduny	1	12
	Razem	14	214

Tabela 6: Stan organizacji Zespołów Wychowania Przedszkolnego i Punktów Wychowania Przedszkolnego dla dzieci, funkcjonujących przy szkołach podstawowych oraz świetlicach wiejskich w roku szkolnym 2018/2019

C Kadra pedagogiczna

W roku szkolnym 2018/2019 w przedszkolach publicznych i szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Starogard Gdański pracowało łącznie 139 nauczycieli w pełnym wymiarze i 65 niepełnym wymiarze.

Placówka	etaty	osoby	Stopnie awansu zawodowego w osobach				
			Bez stopnia	stażysta	kontraktowy	mianowany	dplomowan y
PSP Brzeźno	12,43	16	0	0	4	3	9
PSP Dąbrówka	13,17	14	0	3	5	1	5
PSP Jabłowo	27,96	34	0	0	8	4	22
PSP Kokoszkowy	39,70	45	0	0	11	11	23
PSP Rokocin	14,55	21	0	0	7	4	10
ZKiW Rywałd	27,28	30	0	2	6	6	16
ZSP Sumin	20,77	22	0	0	4	6	12
PSP Trzcińsk	9,12	10	0	0	0	2	8
PP Kokoszkowy	9,62	12	0	1	5	1	5
RAZEM	174,6	204	0	6	50	38	110

Tabela 7: Stan zatrudnienia nauczycieli w pełnym i niepełnym wymiarze w poszczególnych placówkach.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych. Jak wynika z przedstawionych danych 148 nauczycieli posiada stopień mianowany lub dyplomowany co stanowi 72,5% ogółu.

Dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w sprawie doskonalenia zawodowego nauczycieli dofinansowano opłaty za naukę w państwowych i niepaństwowych szkołach wyższych, kolegiach nauczycielskich

oraz zakładach kształcenia nauczycieli. W 2018 r. na dofinansowanie wydatkowano kwotę 85 666,67 zł (w tym: czesne 27 400 zł, kursy i szkolenia 54 167,69 zł, delegacje 4 098,98 zł).

D Pracownicy administracji i obsługi szkół i przedszkoli

W zależności od wielkości budynku, warunków lokalowych, infrastruktury oraz innych czynników wpływających na funkcjonowanie szkoły w każdej z nich zatrudnieni są pracownicy administracji i obsługi.

Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia w etatach w roku szkolnym 2018/2019.

Szkoła	administracja	Obsługa hali sportowej	Sprzątaczk	Woźny konserwator	palacz	Kucharka i pomoc	Opieka podczas dowozu	Pomoc nauczyciela w ZWP	Asystent nauczyciela
PSP Brzeźno	0,75		2,25	0,75			0,2	1,1	
PSP Dąbrówka	0,75		2	0,5	0,5		0,25	1	
PSP Jabłowo	1	1	4	1	0,25		0,5	2,325	
PSP Kokoszkowy	1,75		5	1			0,75	0,6	0,75
PSP Rokocin	0,75		1,50	1			0,5	1,8	
ZKiW Rywałd	1		2,75	1,25	1		0,25	1,25	
PSP Sumin	1		2	1			0,5	0,65	
PSP Trzcińsk	0,75		1,5	1				0,6	
PP Kokoszkowy	0,25		3	0,25		3		3	
RAZEM	8	1	24	7,75	1,75	3	2,95	12,325	0,75

Tabela 8: stan zatrudnienia w etatach w roku szkolnym 2018/2019.

E Pomoc materialna dla uczniów

W 2018 roku udzielono pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie gminy w formie stypendium i zasiłku szkolnego.

W tabeli zawarto informację o wypłaconych stypendiach szkolnych i zasiłkach.

Wyszczególnienie		Liczba uczniów w miesiącu od I do VI	Liczba uczniów w miesiącu od IX do XII
Stypendia	szkoły podstawowe	98	102
	gimnazja	25	26

	licea i technika	25	25
	zasadnicze szkoły zawodowe	9	9
	szkoły policealne	1	2
	Szkoły branżowe	6	5
Zasiłek szkolny	szkoły podstawowe	1	4
	gimnazja	0	1
	Szkoły ponadgimnazjalne	3	1

Tabela 9: Wyплаcone stypendia szkolne i zasiłki w roku 2018

Łącznie na stypendia szkolne wydatkowano 71010 zł w okresie od stycznia do czerwca 2018 roku oraz 91755 zł w okresie od września do grudnia 2018 roku.

Na zasiłki szkolne wydatkowano 2945 zł w okresie od stycznia do czerwca 2018 roku oraz 2040 zł w okresie od września do grudnia 2018 roku.

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

Dzięki otrzymanym środkom gminne szkoły zakupiły podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla wszystkich uczniów kl. I-VIII szkoły podstawowej oraz III klas gimnazjalnych. Na ten cel wydatkowano łącznie 143 897,09 zł. Zakupiono również aplikację komputerową do realizacji tego programu.

Rządowy program pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”

W ramach otrzymanej dotacji na realizację Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”, dofinansowano zakup podręczników dla 2 uczniów Technikum w Owidzu na łączną kwotę 368,80 zł.

F Obowiązek szkolny i obowiązek nauki

Nauka w Polsce jest obowiązkowa do ukończenia 18 roku życia. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat, oraz trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. Obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum. Po ukończeniu nauki w gimnazjum uczeń ma obowiązek nauki do 18 roku życia.

Z obowiązkiem ucznia ściśle wiążą się szczegółowe obowiązki rodziców (prawnych opiekunów), wymienione w aktach prawnych dotyczących oświaty:

- dopełnienie czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły
- zapewnienie regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne
- zapewnienie dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć szkolnych

Z kolei na rodzicach dzieci w wieku 16 - 18 lat ciąży obowiązek powiadamiania organów gminy o aktualnej formie spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. Nie spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki podlega egzekucji administracyjnej.

Do zadań samorządu gminnego należy kontrola realizacji tych obowiązków. Poniższa tabela przedstawia dane za rok 2018.

Lp.	Wyszczególnienie	
1.	Liczba uczniów zobowiązanych do spełniania obowiązku nauki (roczniki 2000-2002)	569
2.	Liczba młodzieży w wieku 16-18 lat spełniającej obowiązek szkolny	176
3.	Liczba uczniów spełniających obowiązek nauki – ogółem: w szkołach ponadgimnazjalnych, u pracodawców, w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym, uczęszczających na kwalifikacyjne kursy zawodowe	364
4.	Liczba uczniów spełniających obowiązek nauki przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju	12
5.	Liczba młodzieży zameldowanej, lecz niezamieszkałej na terenie gminy co do której brak informacji o spełnianiu obowiązku nauki	16
6.	Liczba młodzieży nie spełniającej obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki	1

Tabela 10: Dane dot. obowiązku szkolnego w roku 2018

G Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2018 roku

Szkoła	Liczba uczniów	GH-P Język polski	GH-H historia i wos	GM-M matematyka	GM-P Przedmioty przyrodnicze	GA-P j. angielski podstawowy	GA_R j. angielski rozszerzony	GN-P j. niemiecki podstawowy
PSP Kokoszkowy	23	62,6%	49,2%	42,6%	48,2%	54,7%	37,9%	36,4%
PSP Jabłowo	27	60,2%	50,0%	46,8%	50,8%	58,1%	42,6%	34,9%
ZKiW Rywałd	48	37,3%	44,1%	34,4%	43,1%	44,6%	54,9%	46,0%
PSP Sumin	27	60,6%	54,5%	48,3%	54,0%	54,7%	35,1%	45,0%
Gmina	125	51,9%	48,6%	41,6%	48,1%	51,1%	41,1%	38,1%
Średnia w powiecie	1219	63%	56%	48%	52%	60%	44%	49%
Średnia województwie	21465	67%	58%	52%	55%	67%	52%	49%

Tabela 11: Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2018 r.

H Finansowanie oświaty

Wydatki na oświatę od wielu już lat stanowią znaczącą część w ogólnych wydatkach budżetu gminy. Finansowanie zadań oświatowych odbywa się z dwóch źródeł. Jest to subwencja oświatowa oraz środki własne gminy. Wysokość subwencji oświatowej uzależniona jest w dużej mierze od liczby uczniów uczęszczających do naszych szkół. W 2018 subwencja oświatowa wyniosła 12 310 849 zł przy finansowym standardzie A na jednego ucznia wynoszącym 5409,1141 zł.

Subwencja oświatowa przeznaczona jest na funkcjonowanie szkół podstawowych i gimnazjów natomiast ze środków własnych gmina finansuje funkcjonowanie przedszkoli, dowożenie uczniów oraz prowadzenie remontów i inwestycji oświatowych. Wydatki ogółem na oświatę w 2018 roku wyniosły 19 820 543 zł.

Tabela przedstawia budżety szkół podstawowych w zł za 2018 rok

szkoły	Brzeźno	Dąbrówka	Jabłowo	Kokoszkowy	Rokocin	Rywałd	Sumin	Trzcińsk
wynagrodzenia	800.451	818.528	1.710.320	2.352.990	857.911	1.276.303	1.157.281	709.874
dodatki socjalne	32.267	38.127	85.533	105.042	37.310	58.917	53.173	31.777
bieżące utrzymanie i remonty	99.930	81.758	189.221	299.030	141.659	201.060	157.985	95.092
odpis ZFS	31.749	38.436	68.893	98.933	35.818	53.361	45.097	25.612
Razem	964.398	976.850	2.053.967	2.855.996	1.072.699	1.589.642	1.413.537	862.357
Liczba uczniów	75	69	204	356	111	184	145	60
Kwota na 1 ucznia	12.859	14.157	10.068	8.022	9.664	8.639	9.749	14.373
Liczba oddziałów	6	6	11	18	6	10	8	5
Kwota na 1 oddział	160.733	162.808	186.724	158.666	178.783	158.964	176.692	172.471

Tabela 12: Budżety szkół podstawowych w 2018 r.

Tabela przedstawia budżety gimnazjów na 2018 rok

gimnazjum	Jabłowo	Kokoszkowy	Rywałd	Sumin
wynagrodzenia	321.671	420.380	442.314	314.442
dodatki socjalne	21.651	24.694	23.003	17.749
bieżące utrzymanie i remonty	66.45	4.557	63.723	7.841
odpis ZFS	11.865	20.044	19.481	14.457
Razem	361.833	469.677	548.522	354.490
Liczba uczniów średnioroczna	44,22	53,13	90,09	44,55

Kwota na 1 ucznia	8.183	8.840	6.089	7.957
Liczba oddziałów średnioroczna	1,65	2,64	3,96	1,65
Kwota na 1 oddział	219.293	177.908	138.516	214.842

Tabela 13: Budżety gimnazjów w 2018 r.

W roku 2018 w okresie od stycznia do sierpnia funkcjonowała II i III klasa gimnazjum. W okresie od września do grudnia tylko III klasy gimnazjum. Dlatego w tabeli obliczono średnioroczne wielkości uczniów i oddziałów.

Tabela przedstawia budżety zerówek na 2018 rok

zerówki	Brzeźno	Dąbrówka	Jabłowo	Kokoszkowy	Rokocin	Sumin	Trzcinek
wynagrodzenia	52.387	74.511	76.724	62.964	59.810	64.790	74.964
dotatki socjalne	3.298	4.080	5.906	3.345	3.219	3.345	4.133
bieżące utrzymanie i remonty	45.611	-	1.456	1.977	-	809	1068
odpis ZFS	3.168	3.053	5.817	2.938	3.312	2.880	3.110
Razem	104.465	81.644	89.904	71.226	66.341	71.826	83.275
Liczba uczniów	10	18	31	21	24	14	12
Kwota na 1 ucznia	10.447	4.536	2.900	3.392	2.764	5.130	6.940

Tabela 14: Budżety zerówek na 2018 r.

Tabela przedstawia budżety ZWP i PWP na 2018 rok

ZWP i PWP	Brzeźno	Dąbrówka	Jabłowo	Kokoszkowy	Rokocin	Rywałd	Sumin	Trzcinek
wynagrodzenia	140.04	84.164	237.253	74.444	180.518	155.496	66.063	81.376
dotatki socjalne	5.952	2.946	6.377	3.081	5.291	4.177	697	-
bieżące utrzymanie i remonty	135	-	3.425	870	4.899	1.428	-	-
odpis ZFS	7.608	4.066	9.256	3.770	11.068	7.843	3.579	3.722
Razem	154.200	91.176	256.312	82.166	201.777	168.944	703.39	85.098
Liczba uczniów	26	21	50	15	42	28	17	15
Kwota na 1 ucznia	5.931	4.342	5.126	5.478	4.804	6.034	4.138	5.673
Liczba oddziałów	2	1	3	1	3	2	1	1
Kwota na 1 oddział	77.100	91.176	85.437	82.166	67.259	84.472	70.339	85.098

Tabela 15: Budżety ZWP i PWP na 2018 r.

Tabela przedstawia budżety przedszkoli na 2018 rok

Przedszkola	Kokoszkowy	Rywałd
wynagrodzenia	858.489	260.238
dodatki socjalne	27.704	12.720
bieżące utrzymanie i remonty	202.827	35.492
odpis ZFS	38.149	10.459
Razem	1.127.170	318.911
Liczba uczniów	115	40
Kwota na 1 ucznia	9.801	7.973
Liczba oddziałów	5	2
Kwota na 1 oddział	225.434	159.456

Tabela 16: Budżety przedszkoli na rok 2018

Dzieci z terenu naszej gminy korzystają również z przedszkoli publicznych i niepublicznych działających na terenie następujących miast: Starogard Gdański, Tczew, Gdańsk, Pruszcz Gdański oraz następujących gmin: Bobowo, Skarszewy, Zblewo. Łącznie do tych przedszkoli uczęszczało około 150 dzieci a dofinansowanie z budżetu gminy na ten cel w 2018 roku wyniosło łącznie 649 095 zł.

I Dowożenie uczniów do szkół

Gmina Starogard Gdański wypełniała swój ustawowy obowiązek dowożenia uczniów do szkół. Finansowano dojazd poprzez zakup biletów miesięcznych dla uczniów uczęszczających do szkół na terenie Starogardu Gd. Zakupiono z budżetu gminy średnio 120 biletów miesięcznych komunikacji publicznej. Do szkół na terenie gminy dojeżdżało średnio 1 010 uczniów w okresie od stycznia do czerwca oraz 1 090 od września do grudnia 2018 r.

Ponadto zgodnie z ustawą Prawo oświatowe, gmina zobowiązana była zorganizować dojazd do szkół i placówek specjalnych uczniom niepełnosprawnym. W I półroczu 2018 r. dofinansowano koszty dowożenia 33 uczniów przez rodziców/opiekunów własnym środkiem transportu oraz finansowano dowożenie 11 niepełnosprawnych uczniów do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Starogardzie Gd. na podstawie umów zawartych z przewoźnikami. Natomiast w II półroczu dowożeniem objętych zostało łącznie 38 uczniów niepełnosprawnych, w tym 16 korzystało z przewozów dostosowanych.

Łącznie na ten cel przeznaczono w 2018 roku kwotę 998 978 zł.

J Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

W 2018 r. 33 pracodawcom dofinansowano koszty kształcenia 29 młodocianych pracowników w związku z prowadzoną nauką zawodu (27 młodocianych) i przyuczeniem do wykonywania określonej pracy (2 uczniów). Na ten cel wydatkowano łącznie 212 395,77 z Funduszu Pracy.

K Kalendarz Imprez Oświatowych

Dofinansowane zostały następujące imprezy i projekty:

- 1) Konkurs plastyczny „Zagrożenia wypadkowe w indywidualnych gospodarstwach rolnych” (Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku)
- 2) Eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym (ZSP w Starogardzie Gd.)
- 3) Rejonowe Eliminacje Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego Poezji Polskiej (Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Starogardzie Gd.)
- 4) Profilaktyczna akcja społeczna „Bezpieczna droga do szkoły) (Komenda Powiatowa Policji w Starogardzie Gd.)
- 5) Kociewski Festiwal Nauki (Fundacja Rozwoju Edukacji i Społeczności Lokalnych „IN FOREST” w Starogardzie Gd.)

Dla najlepszych absolwentów gminnych gimnazjów w roku szkolnym 2017/2018 przyznano nagrody wójta. Najlepsi uczniowie otrzymali nagrody rzeczowe w postaci rowerów trekkingowych o łącznej wartości 6 400 zł.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej Wójt Gminy Starogard Gd. nagroził nauczycieli i dyrektorów gminnych placówek oświatowych i wychowawczych. Nagrody finansowe otrzymało 16 osób, na łączną kwotę 26 400 zł.

Dofinansowano organizowane przez Uczniowski Klub Sportowy Gminy Starogard Gd. następujące imprezy sportowe:

- 1) Gminny Turniej Mini koszykówki w Rywałdzie
- 2) Gminne Sztafety Sprawnościowe w Jabłowie
- 3) Gminne Mistrzostwa Siatkówki w Kokoszkowach
- 4) Gminne Mistrzostwa Piłki Nożnej w Rywałdzie
- 5) Gminne Mistrzostwa Piłki Ręcznej w Jabłowie
- 6) Gminny Turniej Koszykówki w Kokoszkowach
- 7) Turniej Koszykówki dla Najmłodszych w Starogardzie Gd.
- 8) Gminny Turniej Halowej Piłki Nożnej w Jabłowie
- 9) Gminne Biegi Przełajowe w Rywałdzie
- 10) Gminny Turniej Unihokeja w Kokoszkowach
- 11) Gminny Turniej Tenisa Stołowego w Rywałdzie

Kolonie i obozy, inne formy wypoczynku dla młodzieży

W wyniku otwartego konkursu ofert na organizację wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży udzielono dotacji organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Organizator	Nazwa wypoczynku	Kwota
Zarząd Oddziału Powiatowego Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Starogardzie Gdańskim	Obóz dla dzieci i młodzieży w miejscowości Skrzynia	35 000,00 zł
Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych w Lublinie	Kolonie letnie dla dzieci i młodzieży z Gminy Starogard Gdański	36 900,00 zł
Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Wawrzyńca w Jabłowie	Wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży szkolnej połączony z realizacją programów o charakterze edukacyjnym i zdrowotnym w Chłapowie	8 500,00 zł
Klub Sportowy BENIAMINEK 03 w Starogardzie Gdańskim	Wakacje z Beniaminkiem 2018 w Skorzewie	4 400,00 zł
Parafia Rzymskokatolicka p.w. św. Barbary w Kokoszkowach	Wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży szkolnej połączony z realizacją programów o charakterze edukacyjnym i zdrowotnym w Białogórze	8 000,00 zł
RAZEM		92 800,00 zł

Łącznie z wypoczynku letniego skorzystało 272 dzieci i młodzieży.

14. Kultura, turystyka i sport

Zadania z zakresu upowszechniania kultury realizowane były w roku 2018 przez trzy samorządowe instytucje kultury: Grodzisko Owidz w Owidzu, Zespół Świątlic Wiejskich w Starogardzie Gdańskim oraz Bibliotekę Publiczną w Kokoszkowach.

A Grodzisko Owidz

W ramach Grodziska Owidz funkcjonują: Muzeum Mitologii Słowiańskiej oraz Karczma Słowiańska "Na Podgrodziu"

Grodzisko prowadziło działalność zarówno z zakresu edukacji i odtwórstwa historycznego, jak i wystawienniczą oraz realizowało szereg projektów nauki rzemiosła czy rekreacyjnych. W amfiteatrze oraz Sali konferencyjnej odbywały się koncerty i inscenizacje. Spora część oferty skierowana była do najmłodszych odbiorców w formie żywych lekcji historii, a także zajęć w okresie ferii i wakacji.

Działalność Grodziska można podzielić na kilka kategorii. Są to:

- Wydarzenia cykliczne (Jarmark Wielkanocny, Misterium Męki Pańskiej, Majówka z Grodziskiem, Owidzki Festiwal Piw Rzemieślniczych, Noc muzeów, Dziecięce oblężenie grodu, Wianki na Grodzisku, Jarmark Bożonarodzeniowy oraz mniejsze jak: Dzień kobiet, Przepędzanie zimy, Plenery rzeźbiarskie, Dzień kasztana)
- Wydarzenia współorganizowane (Kociewski rok z dawną słowiańszczyzną, Festiwal Bazuna, Święto Polpharmy, Ogólnopolskie Rodzimowiercze Święto Stado, Kociewie kołem, Kociewskie śpiewogry, XV-lecie Powiatowej Rady Młodzieżowej, Wystawa gołębi)
- Wydarzenia kameralne (gry planszowe, warsztaty artystyczne, warsztaty rzemieślnicze, wykłady, koncerty)
- Oferta edukacyjna i integracyjna dla szkół i przedszkoli
- Działalność gastronomiczna
- Organizacja wypoczynku dzieci – ferie zimowe, wakacje
- Imprezy firmowe, spotkania integracyjne
- Obsługa ruchu turystycznego
- Promowanie Gminy i Kociewia

W roku 2018 Grodzisko Owidz zorganizowało ponad 70 różnych wydarzeń. Za przykład mogą posłużyć: Wieczór baśni w Grodzisku Owidz, II Owidzki Festiwal Piw Rzemieślniczych „U Welesa”, Cykl 7 warsztatów Kociewskie zioła – apteka na łące i w lesie, Legio XXI Rapax – oblężenie grodu przez Rzymian czy VII Owidzki Turniej Łuczniczy.

Spośród wszystkich działań Grodziska w 2018 roku na szczególną uwagę zasługuje Festiwal Mitologii Słowiańskiej, którego pierwsza edycja odbyła się w dniach 24-26 sierpnia 2018 roku. W czasie trzech dni jego trwania wzięło w nim udział około 1400 osób z Polski i zagranicy. Program festiwalu składał się z koncertów, wykładów, warsztatów, inscenizacji dawnych obrzędów Słowian. W festiwalowej przestrzeni funkcjonowała także Strefa Małego Słowianina, Strefa Rekonstrukcji Historycznej, Strefa Gier i Książek oraz Jarmark Rękodzieła.

W roku 2018, Karczma Słowiańska "Na Podgrodziu" zorganizowała szereg imprez okolicznościowych, takich jak jubileusze, spotkania rodzinne, chrzty, przyjęcia komunijne, przyjęcia weselne, urodziny dzieci, spotkania integracyjne, konferencje biznesowe, wigilie firmowe, stypy oraz eventy dla firm zewnętrznych. Uczestniczyła także w żywieniu dzieci podczas ferii zimowych, wakacji letnich i w trakcie wycieczek szkolnych. Była współorganizatorem wydarzeń mających miejsce na Grodzisku.

Grodzisko Owidz jest dynamicznie rozwijającym się obiektem kulturalnym, który zdobywa coraz większe uznanie na forum lokalnym, jak i ogólnopolskim. Rok 2018 przyniósł Grodzisku:

- 1) Nagrodę główną Marszałka Województwa Pomorskiego w kategorii Produkt Turystyczny Roku za projekt - Muzeum Mitologii Słowiańskiej
- 2) Godło Turystyczna Usługa Roku 2018 przyznana dla Grodziska Owidz za usługi turystyczne
- 3) Nagrodę Dziennika Bałtyckiego Top Produkt Województwa Pomorskiego dla Muzeum Mitologii Słowiańskiej w kategorii turystyka/czas wolny

- 4) Złote Godło Najwyższa Jakość Quality International 2018 dla Grodziska Owidz w kategorii QI Services – usługi najwyższej jakości za usługi zagospodarowania czasu wolnego w zakresie turystyki i edukacji historycznej dla odbiorcy indywidualnego, grup zorganizowanych i klienta biznesowego.

Na dzień 31.12.2018 roku zatrudnionych na podstawie umowy o pracę było 25 osób (w przeliczeniu na etaty 23,5) oraz 10 osób na umowę zlecenie.

Przychody Grodziska Owidz w 2018 r.: 2.601.843,57 zł

Koszty Grodziska Owidz w 2018r.: 2.520.357,68 zł

B Zespół Świetlic Wiejskich

Zespół Świetlic Wiejskich w Starogardzie Gdańskim skupia 21 świetlic z miejscowości: Barchnowy, Brzeźno Wielkie, Ciecholewy, Dąbrówka, Jabłowo, Janowo, Klonówka, Kolincz, Kokoszkowy, Koteże, Krąg, Linowiec, Lipinki Szlacheckie, Nowa Wieś Rzeczna, Owidz, Rokocin, Siwiałka, Sucumin, Sumin, Szpęgawsk, Zduny.

W ramach działalności ZŚW odbyło się szereg projektów mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego i rozwój mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Starogard Gd.

Prawie 1700 godzin zajęć projektowych za kwotę niespełna 52 tys. zł. dało mieszkańcom możliwość rozwijania hobby, zainteresowań i aktywnego spędzania czasu wolnego. To beneficjenci sami wymyślają rodzaj zajęć, który ma być realizowany w ich świetlicy. Nic nie jest narzucane z góry. Różnorodność projektów jest bardzo duża. Największą popularnością cieszą się ćwiczenia typu aerobic, pilates, samoobrony, zajęcia z podstaw zdrowego żywienia, a także wszelkiego rodzaju projekty artystyczne. Uczęszczając do świetlic można nauczyć się tworzyć ceramikę użytkową i ozdobną, układać kompozycje kwiatowe, wykonywać świąteczne dekoracje stołów itp. Prowadzone są lekcje śpiewu chóralnego, kultywowana jest kultura ludowa Kociewia.

Dodatkowo poszczególne świetlice były otwarte co najmniej raz w tygodniu. W tym czasie odbywały się zajęcia rekreacyjne, plastyczne, zabawy taneczne, spotkania KGW, Grup Odnowy Wsi oraz Ochotniczych Straży Pożarnych.

Z budżetu ZŚW dofinansowano festyny wiejskie z okazji Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Dziecka, Topienia marzanny, Powitania lata, Dnia Dziadka i Babci czy Dnia Seniora itp.

C Biblioteka Publiczna w Kokoszkowach

Gmina posiada jedną Bibliotekę Publiczną mieszczącą się w Publicznej Szkole Podstawowej w Kokoszkowach. Dodatkowo w ramach placówki funkcjonują dwa punkty biblioteczne w Suminie i Szpęgawsku.

Księgozbiór biblioteczny na dzień 31.12.2018 r. wynosił ogółem 21 482 książek, o wartości 305 804,11 zł. W 2018 r. zakupiono łącznie 1325 egzemplarzy o wartości 26 895,88 zł.

W Bibliotece zarejestrowano łącznie 814 czytelników (w tym 39 w punktach bibliotecznych). Natomiast wypożyczalnię odwiedziło 7370 czytelników. Wypożyczono na zewnątrz 1517 książek i czasopism. Czytelnię odwiedziło 11371 czytelników. Udzielono 5963 informacji rzeczowych, bibliotecznych i bibliograficznych oraz udostępniono na miejscu 17018 książek i czasopism. Ponadto z czytelni internetowej skorzystało 1162 osób.

Biblioteka zorganizowała łącznie 39 imprez i spotkań, w których uczestniczyło 1048 osób. Przeprowadzono 14 lekcji bibliotecznych, których tematem była nuka korzystania z elektronicznego katalogu bibliotecznego. Przygotowano 9 wystawek o tematyce turystycznej, regionalnej, kulturalnej i zdrowotnej. Ponadto zorganizowano 9 warsztatów filozoficznych dla dzieci, 3 prezentacje multimedialne i 9 inscenizacji teatralnych bajek z elementami edukacyjnymi, a także kilka spotkań autorskich.

W 2018 r. biblioteka po raz kolejny wzięła udział w Programie „FUNEnglish”, w ramach którego dzieci mają nieograniczony, bezpłatny dostęp do nauki języka angielskiego poprzez gry i zabawy internetowe. Poza tym biblioteka oferuje naukę języka angielskiego w ramach projektu „Mini Mu” oraz „Dora Zuza”.

Biblioteka posiada stronę internetową z dostępem do katalogu bibliotecznego.

D Sport

Gmina była współorganizatorem VI kolarskiego maratonu MTB „Kociewie Szlakiem”- największej imprezy tego typu na Kociewiu. Maraton ma charakter pikniku rodzinnego. Poza typowo sportowymi wyścigami organizowane są także: przejazd dzieci wraz z rodzicami na dystansie 4 km oraz parada rowerków puchowych, dla najmłodszych adeptów kolarstwa. Każdego roku na starcie imprezy staje kilkuset zawodników z całej Polski. Samorząd był głównym partnerem imprezy Biegam Bo Lubię Lasy, która odbywała się w okolicach Leśniczówki Szpęgawsk. Był to bieg terenowy na dystansie 5 km. Wsparto finansowo 35 Ogólnopolski Bieg Szpęgawski i 27. Bieg Kociewski. Oba biegi są wydarzeniami liczącymi się w środowisku biegaczy z całej Polski i nie tylko. W obu imprezach startowało wielu mieszkańców gminy, w tym uczniowie naszych szkół.

Gmina od dwóch lat wspiera rozwój sportu poprzez honorowanie i nagradzanie najlepszych zawodników i trenerów, którzy mogą pochwalić się szczególnymi osiągnięciami. W roku 2018 przyznano pierwsze nagrody pieniężne młodym sportowcom. Otrzymali je czterej zawodnicy Klubu Sportowego Beniaminek 03 - mieszkańcy Gminy, którzy zdobyli brązowy medal Młodzieżowych Mistrzostw Polski w Futsalu U-14 w Ustce, a także dwóch zawodników Stowarzyszenia Kultury Fizycznej i Sportu KaEmKa - mieszkańcy Gminy, którzy zdobyli brązowy medal Młodzieżowych Mistrzostw Polski w mini - siatkówce chłopców Kinder + Sport w Zabrze.

Coraz większą popularnością wśród mieszkańców cieszą się rozgrywane w okolicznych lasach różnego rodzaju biegi i marsze na orientację. Gmina była fundatorem nagród na imprezy promujące turystykę tj. Turystyczne ćwiczenia na orientację, które odbyły się w Brzeźnie Wielkim, zawody na orientację Wiosenne'18 w Dąbrówce, Szuwały '18 zorganizowane w Lipinkach Szlacheckich, a także nocne zawody na orientację Mało'18, które odbyły się w Kolinczu.

Gmina Starogard Gd. finansowała na bieżąco utrzymanie boiska w Rywałdzie, wszystkie zadania pielęgnacyjne zostały powierzone Firmie Handlowo - Usługowej „Jutrzenka”, która posiada niezbędne maszyny oraz doświadczenie, aby utrzymać wysokie parametry sportowe płyty. Boisko posiada pozytywną weryfikację Pomorskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej, uprawniającego do prowadzenia rozgrywek kwalifikowanych.

15. Promocja i polityka informacyjna gminy

Polityka informacyjna

Gmina Starogard Gdański systematycznie informuje mieszkańców o bieżącej działalności samorządu, najważniejszych inwestycjach oraz najistotniejszych wydarzeniach z życia gminy.

Najszybszym i najbardziej dostępnym źródłem informacji jest Internet. Gmina posiada własną stronę internetową, stronę BIP oraz fanpage na portalu społecznościowym Facebook. Właśnie za pośrednictwem tego ostatniego medium mieszkańcy informowani są praktycznie natychmiast o wszystkich ważnych wydarzeniach.

Samorząd wydaje w formie gazety własny biuletyn informacyjny „Kurenda” Objętość czasopisma zawiera się między 12 a 24 stronami, a nakład wynosi 2 tys. egzemplarzy. Gazeta jest bezpłatna i kolportowana w sklepach wiejskich oraz przez sołtysów.

Samorząd okazjonalnie wykupuje również powierzchnie pod artykuły sponsorowane w lokalnych czasopismach, aby za ich pośrednictwem dotrzeć z informacją do jak najszerszego grona odbiorców.

Promocja samorządu

Samorząd promuje się na kilka sposobów. Jednym z podstawowych jest umieszczanie informacji o gminie, jej walorach oraz realizowanych przedsięwzięciach w katalogach i innego rodzaju publikacjach. Materiały promocyjne kolportowane są także wśród uczestników targów takich, jak Poznańskie Targi „Smaki Regionów” czy Międzynarodowe Targi - Regiony Turystyczne „Na styku kultur”. Gmina reprezentowana jest także na imprezach skierowanych do branży rolniczej, m.in. Polagra w Poznaniu oraz Pomorskie Agro-Targi, Pomorska Wojewódzka Wystawa Zwierząt w Lubaniu.

Jednym ze sposobów promocji jest też mecenat nad imprezami sportowymi i kulturalnymi. W zamian za umieszczenie herbu gminy oraz informacji o wsparciu organizatorzy otrzymują dofinansowanie swoich przedsięwzięć.

Samorząd był na przykład jednym ze sponsorów Święta Kawalerii II Pułku Szwoleżerów Rokitniańskich, dwudniowej imprezy kultywującej tradycje wojskowe i patriotyczne. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele rządu RP oraz Sztabu Generalnego WP oraz XXI Krajowego Turnieju Strzeleckiego o Złoty i Srebrne Pierścienie Świętej Katarzyny

Prowadzono stałą współpracę z firmami z terenu gminy oraz Starogardzkim Klubem Biznesu – Związkiem Pracodawców w zakresie wzajemnej promocji.

Gmina wydała również własne materiały i gadzety reklamowe, służące promocji i utrwalaniu pozytywnego wizerunku.

16. Przedsiębiorcy

W 2018 r. zarejestrowano (w gminie) 143 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw było budownictwo, następnie transport oraz usługi konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych.

Najmniej przedsiębiorców działało w pomocy społecznej i wszelkiego rodzaju produkcji (sprzętów, narzędzi, maszyn i urządzeń itp.)

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy na koniec 2018r. wynosiła 988. Pod względem płci kobiety stanowiły ok. 30% wszystkich przedsiębiorców. Najwięcej osób prowadzących działalność gospodarczą stanowiły osoby w wieku 40-50 lat.

W 2018r. wyrejestrowano z CEIDG 100 przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów były wszelkiego rodzaju usługi, handel i branża budowlana. Najmniej

podmiotów wykreślono z branży gastronomicznej i produkcji, jednak tych też funkcjonuje najmniej na terenie gminy.

17. Ochrona środowiska

Gmina Starogard Gdański posiada opracowane programy dotyczące ochrony środowiska:

I. *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w latach 2011-2032* (uchwała Rady Gminy Starogard Gdański Nr VI/45/2011 z dnia 10 marca 2011 roku).

W roku 2011 na terenie gminy zinwentaryzowano 168.410m² płyt azbestowo cementowych tj. 2.551,67 Mg i 6,2 km rur i złączy azbestowo-cementowych.

W latach 2015-2016 usunięto łącznie 219,7 Mg płyt azbestowo-cementowych

W roku 2018, wyniku udziału w programie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, usunięto z terenu gminy 1.504,12 m² azbestu, tj. 25,57 Mg.

II. *Program gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Starogard Gdański* (uchwała Rady Gminy Starogard Gdański Nr XXVII/248/2016 z dnia 27 października 2016 roku.)

Sumaryczna wartość emisji CO₂ w gminie Starogard Gdański w roku 2010 wynosiła 67.000,01 MgCO₂ co oznacza, że na jednego mieszkańca przypada wielkość 4,5 MgCO₂ rocznie. Największy udział w wielkości emisji przypada na sektor budownictwa mieszkaniowego. Planowane działania realizowane do 2020 roku ujęte w PGN koncentrują się wokół wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na polityce niskoemisyjnej regionu. Związane są one przede wszystkim z termomodernizacją budynków, wdrożeniem systemów monitoringu zużycia energii, promocją niskoemisyjnego transportu, transportu rowerowego oraz przede wszystkim edukacją ekologiczną.

Cel główny PGN:

Poprawa jakości życia mieszkańców w połączeniu z rozwojem gospodarczym gminy Starogard Gdański, jako efekt wdrożenia działań niskoemisyjnych w segmencie publicznym oraz prywatnym.

W ramach działań określonych w PGN w 2018 w ramach gospodarki niskoemisyjnej wykonano:

- 1)
 - zlikwidowanie tradycyjnych pieców węglowych – 29 szt. o mocy cieplnej – 0,616 MW, pow. użytkowej lokali – 4996 m² oraz
 - montaż kolektorów słonecznych i ogrzewania geotermalnego dla pow. użytkowej 750m²
 - osiągnięta redukcja zanieczyszczeń – 828,8 kg/rok PM₁₀ (mieszanina zawieszonych w powietrzu cząstek o średnicy nie większej niż 10 µm) i 0,42 kg/rok B(a)P (benzopiren).
- 2) Utwardzenie dróg transportu rolnego płytami yomb – 5,25 km - szacowana redukcja emisji CO₂ - 25MG/rok
- 3) Wymiana 1101 szt. opraw oświetlenia ulicznego (z sodowych na ledowe) - szacowana redukcja emisji CO₂- 172 MG/rok
- 4) Termomodernizacja 8 budynków użyteczności publicznej - szacowana redukcja emisji CO₂– 55,6 MG/rok

W 2018 roku na terenie gminy istniał jeden legalnie działający Zakład Utylizacji Odpadów w Starym Lesie.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. na 1 mieszkańca/mieszkanke gminy przypadało 75,9 kg selektywnie zebranych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku 75,7 kg /mieszkańca/mieszkanke selektywnie zebranych odpadów.

W celu polepszenia warunków środowiskowych, w których żyją mieszkańcy gmina podjęła następujące działania:

- Realizacja gminnego programu wspomagającego finansowo prywatne inwestycje związane ekologią;

W roku 2018 udzielono dofinansowań do zakupu i montażu:

- przydomowe oczyszczalnie ścieków – 9 sztuk,
- solary i pompy ciepła – 3 sztuki,
- wymiana źródła ciepła na ekologiczne – 29 sztuk,
- fotowoltaika – 7 szt.,

- Wymiana 1101 szt. opraw oświetlenia ulicznego (z sodowych na ledowe);
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z modernizacją i usprawnieniem źródeł ciepła i energii. Opis projektu zawarto w pkt. 7. Działalność inwestycyjna.
- Rozbudowa wodociągu w Koteżach i Dąbrówce – wykonano budowę 540 m sieci wodociągowej w Koteżach i oś. Północnym w Dąbrówce, w tym około 250 m w Koteżach;
- Rozbudowa sieci wodociągowej – ul. Swarożyńska w Brzeźnie Wielkim – wykonano 934mb sieci;
- Rozbudowa sieci wodociągowej w Klonówce (ul. Rieczna, Leśna i Lipowa) – wykonano 1603,8m;
- Modernizacja drogi transportu rolnego w Linowcu - wykonano utwardzenie odcinka drogi o długości 630mb (nawierzchnia z płyt yomb) , z przebudową chodnika i utwardzonymi poboczami;
- Modernizacja ul. Grabowieckiej w Jabłowie – wykonano 1,78 km i szer. 5m drogi oraz na odcinku 240 m – szer. 4 m, drogi w technologii z płyt yomb;
- Utwardzanie płytami yomb dróg gminnych w różnych rejonach gminy z udziałem środków funduszu sołeckiego – wykonano 3,2 km dróg.

Zadania w trakcie realizacji:

- *Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Suminie – 8,6 km sieci. Planowane zakończenie zadania w czerwcu 2019r.*
- *Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Nowej Wsi Riecznej – 3,8 km sieci. Planowane zakończenie zadania w 28.06.2019r.*
- *Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Jabłowie wraz z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Dąbrówka, Rokocin, Koteże. Planowane zakończenie w sierpniu 2019r.*

Zadanie obejmuje rozbudowę oczyszczalni ścieków o dwa reaktory i zwiększenie wydajności Qśrd z 192m³/d do 523 m³/d. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej obejmuje łącznie wykonanie 13,7 km sieci z infrastrukturą towarzyszącą w postaci tłoczni ścieków.

18. Planowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne w gminie oparte jest na dokumencie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy” (w skrócie Studium). Ostatni taki dokument Rada Gminy Starogard Gd. przyjęła dnia 16 listopada 2015r. Polityka przestrzenna zawarta w Studium zakłada sukcesywne sporządzanie miejscowych planów dla całych obrębów geodezyjnych, zaczynając od tych, w których panuje największy ruch budowlany. Ma to przyspieszyć proces inwestycyjny, gdyż plan miejscowy umożliwia natychmiastowe wystąpienie o pozwolenie na budowę bez konieczności uzyskiwania decyzji o warunkach zabudowy (która jest wymagana w terenie, gdzie brak jest planu miejscowego). Ponadto plany miejscowe mają zapobiec rozprzestrzenianiu się zabudowy i lokowaniu jej w miejscach nie wyznaczonych w Studium. Zabudowa gruntów rolnych jest poważnym problemem Gminy, która powoduje znaczne obciążenie budżetu Gminy w postaci nakładów na infrastrukturę techniczną.

W roku 2018 Rada Gminy podjęła uchwałę o zmianie Studium. Powodem zmiany były bardzo liczne wnioski o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele zabudowy mieszkaniowej. Rozpatrzenie tych wniosków poprzedzone będzie głęboką analizą oraz bilansem faktycznego zapotrzebowania na nowe tereny mieszkaniowe w perspektywie 30 lat.

Na początku roku 2018 gmina posiadała 124 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które stanowią 28,6 % powierzchni Gminy. Przez okres roku 2018 prowadzono procedurę 5 planów miejscowych, w tym plany na całe obręby geodezyjne: Krąg, Linowiec, Kokoszkowy (zmiana istniejącego planu), Janowo-Zachód. W minionym roku nie uchwalono żadnego nowego planu miejscowego.

Dla terenów nie objętych planami w roku 2018 wydano 94 decyzje o warunkach zabudowy, w tym 63 dotyczyły zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz 27 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W stosunku do poprzedniego roku nastąpił spadek wydawanych decyzji (132 decyzje o warunkach zabudowy i 52 celu publicznego). Spadek spowodowany jest coraz większymi terenami Gminy objętymi planami miejscowymi.

19. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

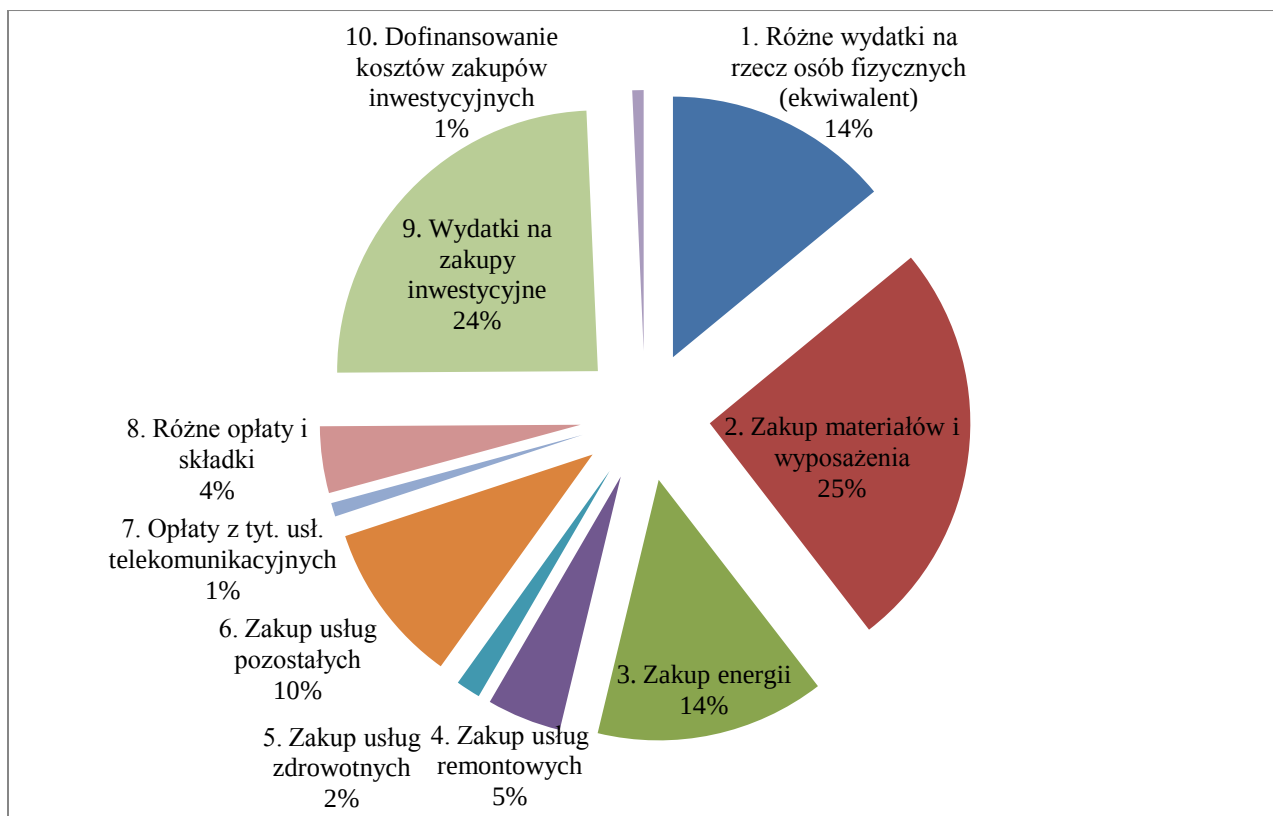
W gminie zrealizowano projekt pochodzący ze środków zewnętrznych tj. otrzymano kwotę w wysokości 33.000,00 zł z Funduszu Sprawiedliwości – Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w zakresie wsparcia i rozwoju systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości. W ramach dotacji zakupiono sprzęt dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Starogard Gdański. Zadanie zostało zrealizowane w 99% z powyższej dotacji tzn. pozyskano trzy defibrylatory, trzy zestawy ratownictwa medycznego PSP R1 oraz przenośny zestaw oświetleniowy. Wkład własny wynosił 1%.

20. Funkcjonowanie Ochotniczych Straży Pożarnych

W gminie Starogard Gdański funkcjonuje 7 jednostek OSP, w tym dwie włączone są do KSRG. Łącznie zrzeszają ponad 300 członków, co stanowi spory kapitał społeczny. Oprócz podstawowych funkcji ochotniczych straży pożarnych, związanych z ochroną przeciwpożarową, strażę spełniają w lokalnych społecznościach szereg dodatkowych zadań na rzecz swoich środowisk. Są to organizacje o dłuższej tradycji i historii. Ochotnicze straż pożarne funkcjonują jako stowarzyszenia. Najważniejsze obszary działalności jednostek OSP to ratownictwo, bezpieczeństwo i obronność, choć związani są również z edukacją i wychowaniem. OSP finansowane są na podstawie ustawy o ochronie przeciwpożarowej, a ich utrzymanie jest obowiązkiem gminy. Podstawowym problemem Ochotniczych Straży Pożarnych są trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działalności. Wiele jednostek używa przestarzałych samochodów czy sprzętu, pojawiają się także braki w umundurowaniu.

Na utrzymanie jednostek OSP w gotowości bojowej zrealizowano kwotę w wysokości 409.860,95 zł, co stanowi 92,04% zaplanowanych środków.

Poniższy wykres przedstawia wydatki w podziale na paragrafy.



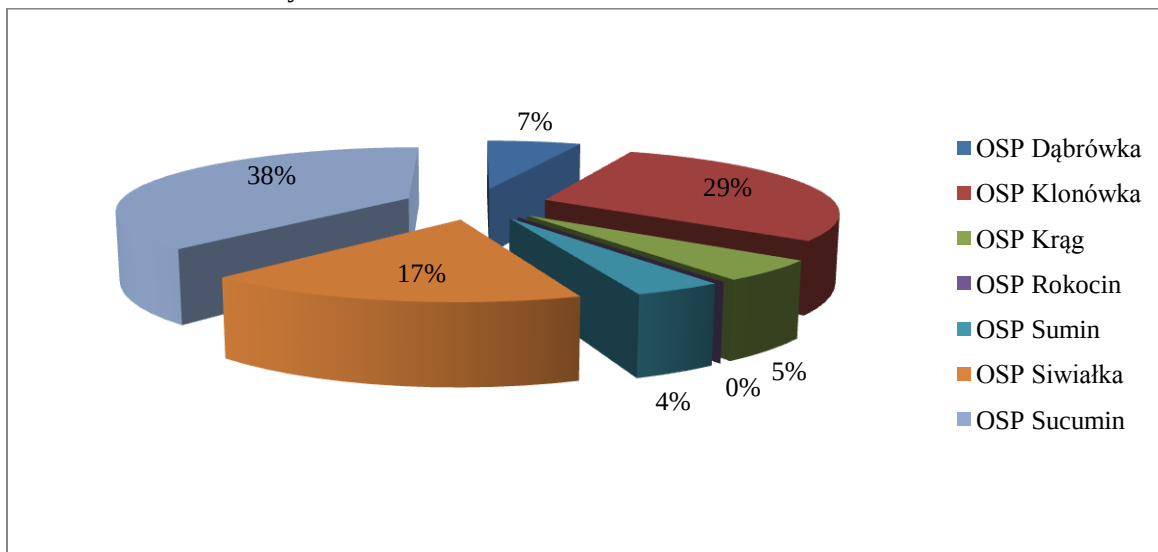
Wykres 5: Wydatki związane z funkcjonowaniem OSP w 2018 r.

Głównym zadaniem jednostek OSP jest ratownictwo. W roku ubiegłym nasze jednostki wyjeżdżały do 175 różnego rodzaju zdarzeń.

Ilość wyjazdów na poszczególne jednostki kształtowała się następująco:

- OSP Dąbrówka – 11 razy,
- OSP Klonówka – 51 razy,
- OSP Krąg – 9 razy,
- OSP Rokocin – 0 razy,

- OSP Sumin – 7 razy,
- OSP Siwiałka – 30 razy,
- OSP Sucumin – 67 razy

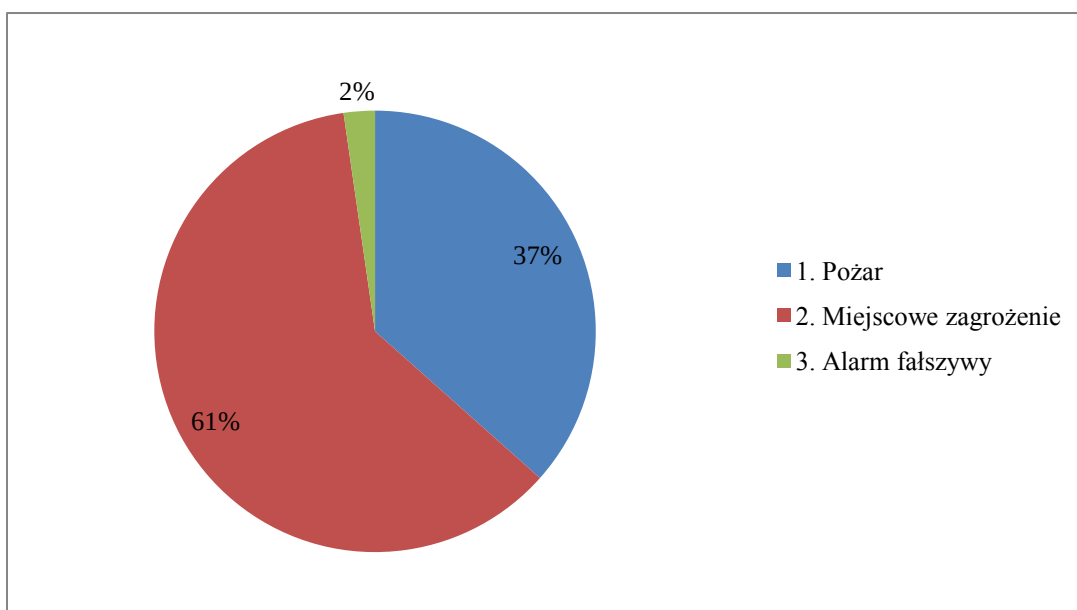


Wykres 6: Wyjazdy OSP do zdarzeń z podziałem na jednostki.

Z wykresu wynika, iż najczęściej wyjazdów odnotowują jednostki, będące w Krajowym Systemie Ratownictwa Gaśniczego oraz jednostka OSP Klonówka, którą planuje się włączyć do powyższego systemu w roku 2020.

Wśród mieszkańców lokalnej społeczności strażacy kojarzeni są z niesieniem pomocy. Nie tylko gaszą pożary. Zajmują się również wypadkami drogowymi, podtopionymi piwnicami, przewróconymi drzewami, poszukiwaniami osób zaginionych czy też ratownictwem wodnym. Obecność OSP w danej miejscowości daje poczucie bezpieczeństwa.

Poniżej tabela przedstawia zdarzenia w podziale na: pożar, miejscowe zagrożenie oraz fałszywy alarm:



Wykres 7: Rodzaje zdarzeń, do których wyjeżdżali strażacy OSP.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym bezpieczeństwo obywateli i ochrona przeciwpożarowa w Gminie Starogard Gdański jest na wysokim poziomie. Na stan bezpieczeństwa duży wpływ ma wyposażenie OSP, które posiadają łącznie 15 samochodów pożarniczych, w tym 3 ciężkie, 5 średnich i 7 lekkich. Również wyszkolenie członków Ochotniczych Straży Pożarnych, które jest również na wysokim poziomie i kształtuje się następująco:

- Dowódcy OSP – 24 osób
- Naczelnicy OSP – 5 osób
- Strażacy ratownicy – 164 osób
- Kierowcy konserwatorzy sprzętu ratowniczego – 23 osoby
- Przeszkoleni w zakresie ratownictwa technicznego – 105 osób
- Przeszkoleni z zakresu kwalifikowanej I pomocy – 54 osoby
- Przeszkoleni z zakresu ratownictwa wodnego – 20 osób
- Sternicy motorowodni – 4
- Płetwonurkowie – 3
- Przeszkoleni z zakresu LPR – 12 osób
- Pilarze do drewna – 17 osób
- Pilarze do stali i betonu – 6 osób

Jednak działalność OSP to nie tylko ratownictwo. Jednostki angażują się również w zawody sportowo – pożarnicze. Jest to dobra forma do przetestowania swoich umiejętności oraz nakłonienia innych mieszkańców do aktywnego spędzenia czasu. W zawody angażują się również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Każda jednostka posiada takie drużyny. Oprócz zawodów, raz w roku organizowany jest Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej, w którym uczestniczą uczniowie ze szkół z terenu gminy Starogard Gdański. Turniej jest formą popularyzacji wśród dzieci i młodzieży znajomości przepisów przeciwpożarowych, zasad postępowania na wypadek pożaru oraz praktycznych umiejętności posługiwania się sprzętem gaśniczym. Organizują także różnego rodzaju imprezy np. Dzień Dziecka, który cieszy się szerokim zainteresowaniem wśród mieszkańców lokalnych społeczności. Ochotnicze Straże Pożarne pełnią zatem istotną funkcję wychowawczą.

Największym problemem dla jednostek OSP staje się pozyskanie zasobów ludzkich. Brak osób gotowych bezinteresownie zaangażować się w działalność społeczną jest wyzwaniem dla OSP. Spora część mieszkańców wyjeżdża do miast lub za granicę.

21. Sprawy administracyjne

W poprzednim roku zatrudniano w urzędzie gminy (stan na 31.12.2018r.) 57 osób, tj. 55,4 etatu przeliczeniowego, w tym 39 kobiet. Zatrudnienie, w stosunku do poprzedniego roku, zmalało o 2 osoby, co miało związek z przejściem dwóch osób na emeryturę oraz rozstrzygnięciem naboru na stanowisko radcy prawnego w 2019r. W jednostkach OSP gminy Starogard Gdański w 2018 roku zatrudniano na stanowiskach konserwatorów sprzętu i pojazdu pożarniczego 10 osób (łącznie 3 etaty przeliczeniowe). Na koniec 2018 r. pracowało 6 osób niepełnosprawnych, w tym 2 osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy.